

LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTO VALDO ADAMKAUS KALBA IŠKILMINGAME SEIMO POSĖDYJE LAISVĖS GYNĖJŲ DIENĄ

Lietuva mini penkioliką metų lemtingų įvykių metines. Tada, 1991-ųjų pradžioje, išgyvenome vieną tragiškiausių ir kartu – vieną didingiausių savo istorijos, šio šimtmečio, įvykių. Tada sutapo žmogaus ir tautos valia, mirtina grėsmė ir drąsa aukotis. Todėl istorikai Sausio 13-ąją pelnytai mini šalia Vasario 16-osios, Kovo 11-osios ar Birželio 14-osios – Lietuvos istorijos datų.

Tada krauju apgynėme savo prigimtinę teisę į laisvę, atsilaukėme prieš tankus ir automatus, prieš ištisą brutalaus pykčio, šmeižto, o kartais – ir abejingumo laviną. Ir kartu tada pasauliui buvo galutinai parodyta, kad Lietuva nepasuks iš laisvės kelio. Kad ši tauta subrendo valstybingumui – ir kaip diplomatiniam grįžimui į laisvų valstybių šeimą, ir kaip dvasios būsenai bei laisvei.

Toji būseną, toji laisvės dvasia tarsi gynėjų laužai šildė ir rankas, ir sielas. Tai skaidrino mūsų dvasią, teikė drąsos, telkė ir vienijo. Kolaborantai žmonėms grasino ir liepė grįžti namo, tačiau žmonės plūste plūdo ten, kur gyvybei grėsė pavojus. Atkuriamojo Seimo nariai prašė žmonių nerizikuoti ir skirstytis, tačiau žmonės nepakluso. Jie stovėjo kaip siena. **Todėl, kad mes, Lietuvos piliečiai, jau buvome tauta ir valstybė.** Todėl, kad žmonės gynė ne parlamento pastatą ir jame buvusius deputatus, o savo laisvę, savo orumą, ir teisingumą, savo teisę gyventi pagal sąžinę.

Dėkoju visiems, kurie buvote vedami moralės, tiesos ir meilės savo tautai. Nuoširdžiai užjaučiu visus žuvusių laisvės gynėjų tėvus ir motinas, vaikus ir artimuosius. Nuoširdžiai užjaučiu visus, kurie iš laisvės kovos pasitraukė suluošinti fiziškai. Dėkoju už šį pasiaukojimą ir už visam pasauliui parodytą dvasios jėgą. Dėkoju Atkuriamajam Seimui ir jo pirmininkui Vytautui Landsbergiui už tai, kad nebuvo suabejota Lietuvos pasirinkimo teisumu. Dėkoju žurnalistams, perdavusiems tragiškas žinias iš Lietuvos į visą pasaulį, ir visiems, kurie tame pasaulyje neliko abejingi mūsų skausmui ir nepaliko Lietuvos akis į akį su žlungančia, bet vis dar ga-

Lietuvos prezidentas kalba Sausio 13-osios didvyrių minėjime Seime. Už jo – Lietuvos Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas.

www.president.lt

linga sovietine imperija.

Bendraudamas su tų įvykių liudininkais, prisimindamas savo paties jausmus, pastebiu, kad atmintyje dažniausiai išskyla ne išgąstis ir baimė, o vienybė ir susitelkimas, dvasinė šiluma, pasitikėjimas ir solidarumas, kurį tomis dienomis jautėme kiekvienas. Todėl šiandien noriu klausti – nejaugi tai pasiekiamo tik mirtinos grėsmės akivaizdoje? Kodėl ištikimybę tautos ir tėvynės, tiesos ir žmogiškumo idealams mūsų gali nustumti vienadieniai interesai? **Ar normalu, kad per penkiolika metų taip suvešėjo abejingumas tam, kas tada atrodė šventa – žuvusiųjų atminimui, tautos vertybėms ir net mūsų istorijai?**

Labai norėčiau, kad Lietuva keistųsi. Kad žmonės, ypač jaunimas, nebūtų abejingi savo tėvų ir senelių išgyvenimams, savo istorijai, savo Lietuvai.

Nuoširdžiai linkėčiau, kad po kiekvienų rinkimų čia susirinkęs naujas seimas, nepriklausomai nuo sudėties ir valdančiosios daugumos, prisimintų Atkuriamojo Seimo darbo metus. Ir svarbiausia – prisimintų tų metų bruožą – drąsą nebūti abejingam savo tautai ir valstybei, jos šią dieną ir ateitį. Juk būtent abejingumas šiandien labiausiai ardo žmogų ir visuomenę, būtent abejingumas yra ta blogio sėkla, kurią, deja, spėjo pasėti Lietuvos okupantai.

Tačiau tikiu Lietuvą kaip mūsų visų dvasios namais, tikiu tauta ir žmogumi. Tikiu, kad esama dvasinių galių, kurios budi kiekviename iš mūsų ir kurios ne tik vertina praeitį, bet ir telkia ateities kūrybai. Tikiu, kad Lietuva, apgynusi savo laisvę, pajėgs ją įprasinti orių gyvenimu. Šventas žuvusiųjų atminimas mus įpareigoja šiandieniniams vaikams ateities Lietuvą perduoti

VYTAUTAS LANDSBERGIS: SAUSIO 13-OJI KEIČIA ISTORIJĄ

Sausio 13-oji prieš 15 metų buvo tvirtas įrodymas, kad ir kokie vyktų – Jaltoje, Potsdame ar dar kur nors – tautų pardavinėjimai, pačių tautų suvereni valia ir laisvės siekis taip pat šį tą reiškia. Kai kada reiškia nepaprastai daug, gali net pakreipti viso žemyno istoriją.

Toks buvo Lietuvos Nepriklausomybės ir tautų laisvės dokumentas, kurį tą naktį savo krauju pasirašė laisvi Lietuvos piliečiai, nesutikę vėl tapti nelaisvi.

Jalta ir Potsdamas buvo vietos, kur pasaulio galingieji svarstė 1944–1945 metų aktualijas: karo reikalai ir pokario Europos ateitis.

Jalta – tai pusės Europos atidavimas sovietų aneksijai arba būsimai pokario dominacijai be jokių išpareigojimų per tam tikrą konkretų laiką išvesti Raudonąją armiją namo.

Potsdamas – tai Jaltos ir kai kurių Molotov-Ribbentrop pakto slapųjų susitarimų įtvirtinimas de facto.

Iš Molotov-Ribbentrop į Potsdamą atkeliavo Baltijos valstybės ir Besarabija, inkorporuotos į Sovietų Sąjungą 1940 m. ir ten paliktos po karo, išduodant Atlanto Chartiją. Mažytis pėdsakas Potsdamo deklaracijoje, šį tą liudijantis apie Vakarų politikų garbės likutį, yra vienoje neišvengiamoje vietoje įrašytas vardas: Lietuva. Tiesiog **Lietuva**, atmetus sovietų reikalautą Lietuvos SSR.

Iš Jaltos sandėrio žvelgia

visa Centrinė Europa, palikta okupuoti sovietams ir toliau tvarkytis ten savo nuožiūra.

Sovietai Centrinėje Europoje sukūrė satelitinių komunistinių valstybių sistemą, o Baltijos valstybių visiškas inkorporavimas ir sovietizavimas buvo tęsiamas tarsi gavus Vakarų leidimą.

Dabar pirmoji išvada ir tezė, kuri man atrodo svarbi. Kadangi Potsdamas de facto aprobavo Molotov-Ribbentrop nulemtą regiono padalinimą, o Molotov-Ribbentrop – oficialiai pripažintas nusikalstamu ir neteisėtu nuo pasirašymo momento, tai ir Potsdame iš neteisėtumo neatsirado teisėtumas, teritoriniai Stalino įgijimai liko ir toliau neteisėti. Prie Baltijos valstybių čia reiktų dar pridėti neteisėtą Kaliningrado/Karaliaučiaus (K/K) įgijimą. Paveldimas administruoti tuoj buvo perkeistas į aneksiją.

Dėl K/K aneksijos, kaip tai vyko. Stalinas pritaikė kraštui totalinį etninį valymą ir paskelbė SSRS dalimi! Vakarų valstybės berods jokio pareiškimo dėl to nepadarė, nė nepyptelėjo. Stalinas neapsiriko, žengęs neteisėtą žingsnį pagal Potsdamo ketinimų protokolą! **Nelaukė numatytos taikos sutarties, o jos nėra ligi šią dieną.** Nepasigirdo pyptelėjimų ir Antrojo pasaulinio karo metais okupuotos bei aneksuotos Lietuvos Respublikos klausimu. Buvo tokia Azijos valstybė, veikiau satelitinė, priklausoma nuo SSRS, bet valstybė. Staiga nėra valstybės, tik

(Nukelta į 4 psl.)

GERĖJA JAV IR VOKIETIJOS SANTYKIAI

Washington, DC, sausio 13 d. (AP). JAV prezidentas George W. Bush po derybų su Vokietijos kanclere Angela Merkel sakė norintis diplomatinio keliu išspręsti branduolinę Irano krizę. "Kalbėjome kurį laiką apie Irano klausimą ir troškimą išspręsti šį klausimą diplomatinio keliu - dirbdami kartu", - per spaudos konferenciją pasibaigus dery-

kaip iškilios istorijos ir tvirtos dvasios valstybės. Neatimkime šios vertybės iš mūsų vaikų.

Lenkiu galvą, pagerbdamas visus, kurie ją apgynė, ir nuoširdžiai dėkojus visiems, kurie ją kuria.

www.president.lt

boms sakė G.W. Bush. Vokietija ir Jungtinės Valstijos priklauso valstybių ratui, kurios reikalauja, kad dėl savo ketinimų atnaujinti branduolinius tyrimus Iranas būtų perduotas Jungtinių Tautų (JT) Saugumo Tarybai.

Vakarų valstybės "neišsigaš" Irano sprendimo atnaujinti branduolinę programą, jungtinės spaudos konferencijos su JAV prezidentu G.W. Bush metu sakė Vokietijos kanclerė Angela Merkel.

Pasak jos, pirmasis oficialus susitikimas su G. W. Bush jai suteikė drąsos. Didžiausias dėmesys jame buvo skiriamas Irano krizei, kovai su terorizmu ir kitiems klausimams.

(Nukelta į 2 psl.)

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Prisimenant 1991 sausio įvykius Vilniuje, prie televizijos bokšto bei Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos uždegti Pagarbos ir Atminimo laužai, LRT pastate vyko atvirų durų valandos. Prie televizijos bokšto susirinkę žmonės dideliame ekrane galėjo stebėti 1991 metų sausio įvykius. Šiame renginyje dalyvavo ir prezidentas Valdas Adamkus.

Prie LRT pastato susirinkusiems žmonėms kalbėjo premjeras Algirdas Brazauskas, jis dar kartą padėkojo 1991 m. sausio 13-osios dalyviams. Skambant giesmėms, kareiviai padėjo gėlių vainikus prie šalia LRT pastato esančio Kryžių kalnelio. Paskutinis Atminimo laužas suliepsnojo Vilniaus Nepriklausomybės aikštėje prie Seimo rūmų. Sausio 13-osios atminimą pagerbti susirinkę žmonės čia dalijasi prisiminimų arbata, buvo padėtos gėlės prie barikadų memorialo. Kareiviai susirinkusiuosius vaišina arbata ir kareiviška koše.

Šį sausio 13 d. vakarą Atminimo laužai taip pat įžiebiami Klaipėdoje bei Kaune. Paskutiniai šio atmintino vakaro akordai nuskambėjo Vilniaus Šv. Jonų bažnyčioje, kurioje 20 val. prasidėjo koncertas "In memoriam". 22 val. televizijos bokšto salėje vyko vidurnakčio skaitymai, skambėjo muzika.

Lietuvos karinių oro pajėgų vadu siūlomas pulkininkas Artūras Leita. Šį kandidatą prezidentui Valdui Adamkui pristatė Lietuvos kariuomenės vadas Valdas Tutkus. V. Tutkus sako, kad tai aukštos klasės karininkas, kurio profesiniai gabumai labai aukšti. Susitikimo su prezidentu metu aptartas ir karių darbo užmokesčio klausimas. V. Tutkus tikina, kad kariai gauna mažesnes algas nei yra šalies vidurkis. Anot kariuomenės vado, tai mažina karių tarnybos motyvaciją.

Vilniaus apygardos prokuratūra pradėjo ikiteisminį tyrimą dėl humoro laidų vedėjo Algio Ramanausko sveikatos sutrikdymo. A. Ramanauskas pranešė, kad buvęs prosovietinio judėjimo "Jedinstvo" vadas Valerijus Ivanovas sausio 13 d. prie Laisvės atėmimo vietų ligoninės jam sudavė ranka. "Dviračio šou" korespondentai A. Ramanauskas ir R. Šapauskas, rengę reportažą apie perversmininko Mykolo Burokevičiaus išėjimą iš kalėjimo, buvo užpulti Valerijaus Ivanovo. Pamatę prie Lukiškių kalėjimo artėjančią Valerijų Ivanovą, korespondentai bandė jį pakalbinti, tačiau Ivanovas smogė A. Ramanauskui.

"Tik spėjau ištarti 'Laba diena, pone Ivanovai', o jis puolė nesakydamas nė žodžio. Šis žmogus turės atsakyti už savo veiksmus teisme. Jis ne kartą yra teistas, todėl šitas incidentas jam turėtų būti gera pamoka", – kalbėjo A. Ramanauskas. Visas incidentas buvo nufilmuotas ir parodytas prokurorams.

V. Ivanovas 1997 metų liepą buvo nuteistas kalėti vienerius metus už žuvusiųjų 1991 metų sausio 13-ąją šmeižimą. Bausmę jis atliko tuometinėje Alytaus griežtojo režimo patalios darbų kolonijoje.

Generalinės prokuratūros atstovai Lietuvos radijui patvirtino, kad gavo opozicijos vadovo Andriaus Kubiliaus prašymą leisti susipažinti su ikiteisminio tyrimo dėl premjero Algirdo Brazausko šeimos verslo skaidrumo medžiaga. Ar A. Kubiliaus prašymas bus patenkintas, Generalinė prokuratūra žada apsispręsti, kai peržiūrės ikiteisminę medžiagą. Andrių Kubilių stebina prokurorų teiginys, kad būdamas prezidentas A. Brazauskas nedarė įtakos viešbučio privatizavimui. Vilniaus apygardos prokuratūra, beveik du mėnesius tyrusi premjero šeimai priklausančio viešbučio privatizavimo skaidrumą, nutraukė ikiteisminį tyrimą. Šias Prokuratūros išvadas žada peržiūrėti Generalinė prokuratūra. Tik po šio tyrimo prokurorai apsispręs, ar paviėšinti ikiteisminę medžiagą.

Premjeras sakė, kad nesipriešintų, jei Prokuratūra nuspręstų paviėšinti tyrimo medžiagą. Algirdas Brazauskas viename interviu pareiškė, kad būtų atsistatydinęs, jei prokurorų išvados dėl jo šeimos verslo skaidrumo būtų buvę nepalankios. Galimybes paskelbti bylos medžiagą skeptiškai vertina Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas.

Vilniaus miesto tarybos nariai sieks interpeliacijos Vilniaus merui Artūru Zuokui. Tarybos frakcijų vadovų susitikime nuspręsta toliau rinkti parašus ir bandyti formuoti naują valdančiąją daugumą su nauju meru. Pasak atsistatydinusio Vilniaus vicemero Kęstučio Masiulio, liko gauti dar kelis parašus, ir bus pradėta interpeliacija. K. Masiulio teigimu, neaiški situacija užsitęsė ir įgavo komišką atspalvį.

Antikvarinių dirbinių kontrabandos organizavimu įtariamą vilnietis verslininkas Juozas Petraitis dvi paras praleidęs policijos areštinėje paleistas į laisvę. Tačiau J. Petraičio laisvė lieka apribota – Vilniaus apygardos prokuratūra jam paskyrė namų areštą. Buvęs kandidatas į prezidentus buvo sulaikytas sostinėje tiriant antikvarinių dirbinių kontrabandos bylą. 48 metų verslininkas sulaikymo metu mėgino sprukti savo automobiliu, tačiau pasieniečių operatyvininkai jį užblokavo.

Berlyne Europos didžiųjų valstybių vadovai – Prancūzijos užsienio reikalų ministras Philippe Douste-Blazy, D. Britanijos – Jack Straw, Vokietijos – Frank Walter Steinmeier ir Europos Sąjungos užsienio reikalų ministras Javier Solana pasisakė prieš Irano branduolinių ginklų gamybą ir nutarė kreiptis į Jungtinių Tautų Saugumo Tarybą, kad apsvarstytų tą klausimą. Jiems pritarė ir JAV Valstybės sekretorė Condoleezza Rice.

Reuters

IRANAS DĖL BRANDUOLINIO KLAUSIMO NENUSILEIS

Teheranas, sausio 13 d. (Delfi). Irano prezidentas Mahmoud Ahmadinejad pareiškė, kad Iranas nenusileis dėl savo branduolinės programos, ypač - dėl pastangų įvaldyti branduolinio kuro ciklą, nors jam ir grasinama, kad šis klausimas bus iškeltas Jungtinių Tautų (JT) Saugumo Taryboje.

Prezidento žodžius citavo Irano studentų naujienų agentūra ISNA. "Jie (europiečiai) sako mums atsisakyti branduolinės energetikos (plėtojimo) ir mainais žada mums duoti branduolinio kuro, ... bet jie neduoda mums net gyvybiškai būtinų vaistų - kaip galime jais pasitikėti?" - sakė M.Ahmadinejad, kuris yra griežtosios linijos šalininkas.

(Atkelta iš 1 psl.)

GERĖJA JAV IR...

"Mes suprantame, kaip svarbu yra, kad Europos Sąjunga ir Jungtinės Valstijos šiuo klausimu turėtų bendrą poziciją", - sakė A.Merkel ir pridūrė, jog svarbu įtikinti kuo daugiau valstybių kalbėtų šiuo klausimu vienu balsu. "Mūsų neišgąsdins tokia valstybė kaip Iranas", - sakė ji.

Per vakarienę Vašingtone A.Merkel sakė suprantanti, kad atnaujinamas savo branduolinę programą "Iranas peržengė raudonąją liniją". "Tai, kad

Latvijos užsienio reikalų ministerija norėtų, kad Rusijos atstovai dalyvautų NATO viršūnių susitikime, kuris rudenį vyks Rygoje, bet supranta, jog šį klausimą spręs Aljanso vadovai. Latvijos URM atstovas sakė, kad jau prasidėjo konsultacijos šiuo klausimu: "ar bus tik NATO šalių vadai, ar ir šalių sąjungininkių atstovai". **Delfi**

"Vyriausybė, gindama liaudies teises, nė truputėlio nenusileis", - pridūrė jis. "Irano tauta nesutiks su tuo, kad kai kurie žmonės gali naudotis mokslu ir technologijomis, neleidami kitiems tuo naudotis" - sakė jis lankydamasis pietų Irane. "Norime ramybės ir taikos visiems tarptautiniu mastu, norime sukurti taikius santykius su visomis tautomis... (tačiau) Irano žmonės nesutiks su vienašališka ir priverstine taika".

Tuo tarpu JT Saugumo Taryba gali apsvarstyti sankcijas Iranui, jeigu ši šalis neįvykdys reikalavimo dėl savo branduolinės programos, pareiškė Didžioji Britanija, pridūrusi, kad pirmiausia ST gali įvertinti kitas galimas priemones. "Aš pri-

Vokietija, Prancūzija, Jungtinės Valstijos ir Didžioji Britanija šiuo klausimu yra vieningos nuomonės, yra geras ženklas, - sakė ji. - Norime parodyti Iranui, kad tarptautinė bendruomenė nesileis provokuojama". Spaudos konferencijoje prez. G. W. Bush pasakė, kad ir dabar svarbu kovoti su terorizmu ir kartu apsaugoti Baltijos kraštus nuo pavoju.

Vokietijos kanclerė Angela Merkel atvykusi į Vašingtoną gyre gerėjantį abiejų šalių dialogą. A.Merkel, kuri, kaip Vokietijos kanclerė, su JAV prezidentu susitinka pirmą kartą, sakė, kad jai padarė įspūdį "nuostabus priėmimas", ir, užsimindama apie šaltokus Vokietijos ir JAV santykius po amerikiečių vadovaujamos invazijos į Iraką, išreiškė džiaugsmą, kad svarbius klausimus "vėl galima atvirai aptarinėti".

"Tai turi būti mūsų tikslas. Klausimas toks: ar tarp draugų įmanomi aštrūs debatai", - sakė

mygtinai neteigiu, kad JT įves sankcijas. Tai bus svarstoma", sakė - sakė Britanijos užsienio reikalų sekretorius Jack Straw interviu radijo stočiai BBC.

Sausio 12 d. vadinamasis didysis Europos trejetas - Britanija, Prancūzija ir Vokietija - paragino Tarptautinę atominės energetikos agentūrą sušaukti skubų susitikimą ir apsvarstyti Irano žingsnį atnaujinti tyrimus branduolinės energetikos srityje. "Yra pirminės stadijos, ir yra daugybė pavyzdžių, kai Saugumo Taryba priėmė rezoliucijas pagal septintąjį straipsnį... ir paskirdavo įpareigojimus šaliai-dalyvei, neįvesdama sankcijų, - sakė J. Straw. - Žinoma, jeigu Iranas jų neįvykdys, tada Saugumo Taryba apsvarstys sankcijas".

A.Merkel per vakarienę Vokietijos ambasadoje, į kurią buvo pakviesti verslo ir politiniai vadai, tarp jų - Federalinės bankų sistemos vadovas Alan Greenspan ir buvę Valstybės sekretoriai Madeleine Albright ir Colin Powell. "Kova su terorizmu yra sunkesnė už šaltąjį karą", - pažymėjo 51 metų kanclerė. Vokietijos ir Jungtinių Valstijų santykiai atšalo G. Schroeder ir jo centro kairiųjų koalicijai atsakius paremti 2003 metų kovo invaziją į Iraką. G.W.Bush ir G.Schroeder prieš tai, kai pastarasis lapkričio mėnesį pasitraukė iš kanclerio posto, beveik nepalaikė kontaktų.

Kanclerė A.Merkel yra parbrėžusi, kad draugiškų santykių su Jungtinėmis Valstijomis atkūrimas yra vienas jos vyriausybei yra būtinas. G.W.Bush ir A.Merkel anksčiau buvo susitikę tik kartą, kai ji dar buvo Vokietijos opozicijos pirmininkė.

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija “Viltis”, Inc.

Algirdas V. Matulionis, *Pirmininkas / President*

Vytautas Radžius, *Redaktorius / Editor*

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78. Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiuro numerio kaina - \$1.00. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

PASKELBTAS PLANAS SUNAIKINTI VAKARŲ EUROPA

Tik šiuo metu paaiškėjo, kad Maskva 1979 metais jau turėjo parengusi Europos puolimo žemėlapi. Tame plane buvo numatyta, jog NATO bombonešiai gali netikėtai pulti Sovietų Sąjungos dalinius Rusijoje. Maskvos įsakymu kariuomenės trys daliniai, esantys Lenkijoje, turėjo pradėti Vokietijos Respublikos puolimą ir užimti Belgiją, Olandiją ir Daniją. Lenkų kariai turėjo žūti pirmose fronto linijose, o komunistų kariai iš Rusijos turėjo branduolinėmis bombomis sunaikinti didžiuosius Vakarų Europos miestus – Briuselį su NATO centru, Hamburgą, Frankfurtą, Miuncheną Stuttgartą.

Maskvos valdovai savo planą buvo pavadinę “Septynios dienos iki Reino”. Jie buvo numatę, kad teks tai kovai paaukoti du milijonus lenkų – jie turėjo būti pasmerkti mirčiai, nes “socialistinė” Lenkija ne visai buvo patikima Rusijos sąjungininkė ir turėjo būti sunaikinti kaip Sovietų Sąjungos imperijai nepatikimi žmonės.

Naujoji Lenkijos Vyriausybė nutarė atskleisti labai svarbius buvusios Varšuvos bloko maždaug 1,700 dokumentų, kuriais buvo suplanuotas branduolinis karas su NATO. Prisiminkime, kad Varšuvos bloko satelitai neturėjo jokio balso, jiems buvo privaloma klausyti Kremliaus įsakymų. Tai buvo planas užgrobti visą Vakarų Europą. Stalino politika turėjo būti įvykdyta visu šimtu procentų.

Varšuvos Vyriausybės sprendimas paskelbti tuos planus užrūstino Rusijos Vyriausybę. Kremlius kaltina Lenkiją, kad ji nesilaiko susitarimo, kuris neva padarytas, kai žlugo Varšuvos paktas, kad nebūtų skelbiama jokių šio bloko slaptyjų dokumentų. Anglijos dienraštis *The Guardian* rašo, jog šis Maskvos slaptyjų dokumentų ir žemėlapių paskelbimas pablogins tarp Rusijos ir Lenkijos, o taip pat ir Čekijos su Rusija santykius, nes dokumentuose yra 1968 metų Čekoslovakijos okupacijos planai. Taip pat ir žiaurus 1970 metų Lenkijos protesto dalyvių sunaikinimas.

Mums dabar gera žinoti, kad tas planas branduoliniais ginklais sunaikinti Europą, buvo žinomas NATO vadovybei. Tuo metu (1976-1980) Lenkijos generalinio štabo pulkininkas R. Kuklinski buvo ryšininku tarp Lenkijos kariuomenės ir Sovietų generalinio štabo. Jis tuos dokumentus perduodavo Amerikos CIA vyriausiajai žinybai. Manoma, kad jis NATO vadovybei perdavė daugiau negu 35 tūkstančius dokumentų. Bet kaip visada būna, apie tai sužinojo Sovietų saugumas, tad pulkininkas su šeima buvo tuoj išvežtas iš Varšuvos į Vakarus. Pulk. R. Kuklinski prisipažino tikėjęs komunistais, bet vėliau supratęs, kad jų skelbiami viešai tikslai neturi nieko bendro su vykdoma politika, todėl nutaręs pranešti Vakarams, kad nebūtų sunaikinta Vakarų Europa branduolinėmis bombomis.

Kai dabar Rusijos Vyriausybė nuolat dejuoja dėl Sovietų Sąjungos žlugimo, ar mes galime būti tikri, kad tie Varšuvos pakto planai nebegalioja. Gal dabar visa tai atvers akis Europos Sąjungos vadovams, kad baigtų daryti nuolaidas Kremlui ir neleistų ekonominiu būdu Rusijai plėsti savo įtaką Europos kraštuose tiesiant Baltijos jūros dugnu vamzdžius, aplenkiant Lietuvą ir Lenkiją.

S. Tūbėnas

“LAISVOS SPAUDOS” MITAS

Praėjusių metų paskutinį mėnesį prasiveržė gan įdomios diskusijos apie žiniasklaidą. Vien tik “Bernardinuose” pasirodė bene penki rašiniai ta tema.

Keista, kad veik visi ten pasisakę žurnalistai įklimpo bandymuose išrišti tariamas žiniasklaidos “funkcijas”, “prievoles”, lyg ir privalomą “nešališkumą”, “nepriklausomumą”. Atrodo, kad perdaug mūsų žurnalistų, lygiai kaip ir skaitytojų, yra įtikėję į “laisvos spaudos” mitą. Matomai ir jie maišo “spaudos laisvę”, kuri kai kur (ir Lietuvoje, kol kas) yra, su tariama “laisva spauda”, kurios iš esmės nėra ir negali būti. Spauda bei žiniasklaida apskritai visada nuo ko nors priklauso.

Kaip verslas, žiniasklaida priklauso nuo pinigų: nuo leidėjo ir skelbimų pinigų. Tik dalinai nuo prenumeratorių, kurių skaičius, tarp kitko, įtaigoja skelbimus. Ideologinė spauda priklauso pirmiausiai nuo rėmėjų pažiūrų, įsitikinimų. Kiekvienas žurnalistas yra įtaigojamas savos patirties, principų, sąžinės arba, žinoma, redaktoriaus. Žiniasklaidos barimą – kritiką už šališkumą galima pateisinti tik tada, kada leidinys ar RTV laida klysdama ar sąmoningai klaidindama giriasi “nešališkumu”, “nepriklausomumu”.

Prieš ketvirtį šimtmečio Pietvakarių Floridoje atsirado (deja, su mažu kapitalu) leidėjai naujam, konservatyviam savaitraščiui. Jie norėjo atverti ten vyraujančią “liberalinę”, globalistinę klikos dominuojamą žiniasklaidą. Man teko suorganizuoti redakcinę leidimo dalį ir jai vadovauti.

Po kiek laiko redakcijoje pasirodė, kaip paaiškėjo, buvęs aukšto rango teisės mokslo pedagogas ir žymios, tamsiai rausvos, “civilinių teisių” organizacijos vadovybės patarėjas. Spausdindavome jo gana kritiškus mūsų laikraščiui laiškus redakcijai. (Tiesa, kartais prietokių laiškų pridurdavau trumpus, humoristinius redakcijos komentarus.) Tas kairus intelektualas pasisiūlė rašyti mūsų savaitraščiui, kuriam esą, reikia “kitos pusės”. “Mielas pone”, paaiškinau jam, “mes **esame kita pusė**”. Ir niekad to neslėpėme.

Tad be reikalo net žurnalistai ieško žiniasklaidoje lyg jai privalomo nešališkumo, visuomenės ugdymo, kažkokio “pilietišio žurnalizmo”. (Gal “atviro” žurnalizmo?) Be pagrindo ieško lyg kieno tai įpareigotų dorybių. Dorybių žiniasklaidoje yra gal tiek pat, kiek ir kitose gyvenimo srityse. Tačiau toje srityje niekas neturi jokios teisės ką nors jam nepriklausančio įtaigoti. Išimtis būtų valstybinė žiniasklaida. Tuo atveju žiniasklaida privalo visomis išgalėmis ginti valstybės ir tautos, o ne kurios partijos ar triukšmingos, agresyvios mažumos, reikalus.

Aišku, kad turime žurnalistų, kurie neskleidžia (sąmoningai) melo, nepila nuodų į tautos dvasios indą, nebaltina ir nenutyli korupcijos. Jie bando, kiek leidėjai ir redaktoriai leidžia, skleisti tiesą, kaip ją supranta. Tačiau, net neveikiamas pinigų, kiekvienas žurnalistas yra “priklausomas”: jo pažiūros ir sprendimai yra įtaigojami jo pasaulėžiūros, principų, sąžinės. Kasdien jis turi apsispręsti, kuris iš dienos įvykių yra svar-

besnis už kitus.

Naujienų srities niekas nėra kada nors išradęs ir užpatenavęs. Žiniasklaidos ištakos užtinkamos gilioje senovėje. Žmonių smalsumą žinioms patenkindavo keliaujantys vaidilos ir dainiai. Dar ne taip seniai Lietuvoje, kol nebuvo net radijo ar laikraščio užkampio kaimo, žurnalistų pareigas ėjo žinių apie kaimo gyvenimą surinkti sugebanti plepi moterėlė. Ji kaimynėms per tvorą ar prie kiemo vartelių papasakodavo (“Ar girdėjai?”) tai, ko jos nebuvo girdėjusios. (Tik, žinoma, nieko blogo apie save ir savuosius.)

Priedu, to meto per kaimus keliaują siuvėjai, kiti “ekspertai”, siūlus ir adatas parduodęs prekeivis ir plačiai vaikštąs elgeta, buvo ano meto “politikos apžvalgininkas”. Gi apylinkės kalvėje vykdavo pypkiuojančių vyrų “mokslinės konferencijos”, “spaudos klubai” ir “forumai”. Tačiau ir tada niekas nieko negalėjo įpareigoti sakyti tik tiesą ar ginti kito asmens interesus vietoje savųjų. Gal ir tada riebi višta ar tuzinas kiaušinių paskatindavo plepią moterėlę ką nors nutylėti.

Skirtumas tarp dabartinės ir anų dienų “žiniasklaidų” yra tame, kad šiandien yra daugiau įvairių “tvorų” ir daugiau abiejų lyčių “moterėlių” per tvoras, net ir apie kaimyninių “kaimų” naujienas pasakoti.

Tad belieka naudotis spaudos laisve ir stengtis apie tai, kas vyksta Lietuvoje ir pasaulyje, išgirsti iš “moterėlių” abiejose “tvorų” pusėse. Tai, palyginus teigimus su istorija ir faktais, padės tiksliau nustatyti, kurioje pusėje daugiau tiesos.

Vilius Bražėnas

UŽ PASIKĖSINIMĄ – AUKŠČIAUSIA BAUSMĖ

Tbilisio miesto teismas nuteisė Vladimir Arutiunian galėti iki gyvos galvos, pripažinęs jį kalto - 2005 metų gegužės 10 dieną įvykdžius teroro aktą Tbilisio Laisvės aikštėje, kur kalbą sakė šalyje viešėjęs JAV prezidentas George W. Bush

Kaip buvo pranešta anksčiau, V. Arutiunian sviedė tribūnos link, kur stovėjo JAV ir

Gruzijos vadovai, kovinę granatą, kuri tik atsitiktinai nesprogo. 27 metų vaikiną buvo sulaikytas tų pačių metų liepą prie savo namų per specialiąją operaciją. Jos metu V. Arutiunian nušovė policijos karininką.

Pirminio tyrimo metu, prieš televizijos kameras jis tris kartus prisipažino, jog tikrai metė granatą. Tačiau jo advo-

katė Lizi Džaparidzė sakė žurnalistams, jog Gruzijos Aukščiausiamajam teismui bus įteikta apeliacija.

Ieškant asmens, metusio granatą, prisidėjo ir JAV FTB darbuotojai. G. W. Bush kalbos metu Laisvės aikštė Tbilisyje buvo stebima iš kosminio palydovo; būtent iš jo daryta nuotrauka ir padėjo nustatyti kaltininką. *omni.lt*

SUMAIŠTIS UKRAINOJE

Ukrainos prezidentas Viktor Juščenka žada kreiptis į konstitucinį teismą, kad šis pripažintų parlamento sprendimą paleisti vyriausybę neteisėtu.

Parlamentas sausio 10 d. atstatydino Jurij Jechanurov vyriausybę, nes pastaroji sutiko mokėti beveik dvigubai didesnę kainą už importuojamas dujas pagal naują sutartį

su kaimynine Rusija. Pasak Lietuvos ambasados Kijeve laikinojo reikalų patikėtinio Kęstučio Stankevičiaus, pripažįstama, kad dujos tėra formaliai priežastis atstatydingi vyriausybę. Pasak ambasadoriaus, dabar visos politinės jėgos siekia užsitikrinti geresnes pozicijas prieš artėjančius parlamento rinkimus.

Tuo metu Ukrainos teisin-

gumo ministerija rekomendavo Viktor Juščenką pareikalauti, kad Aukščiausioji Rada atšauktų priimtą nutarimą atleisti vyriausybę, nes šis sprendimas buvo priimtas pažeidžiant Konstituciją, pranešė teisingumo ministras Sergej Holovat.

Lietuvos radijas

Naujai 4 metų kadencijai inauguruotas Kazachijos prez. Nursultan Nazarbajev

Medininkų tragedijos liudininkas Tomas Šernas Vasario 16-osios minėjime, Prezidentūroje.

www.president.lt

DAUGUMA LIETUVOS
GYVENTOJŲ EITŲ GINTI
NEPRIKLAUSOMYBĖS,
JEI PASIKARTOTŲ
SAUSIO 13-OSIOS
ĮVYKIAI

Dauguma Lietuvos gyventojų eitų ginti šalies nepriklausomybės, jei pasikartotų tragiški 1991 metų sausio 13-osios įvykiai. Tai rodo savaitraščio "Veidas" užsakymu skambučių centro "Fonitel" atlikta didžiųjų Lietuvos miestų gyventojų apklausa. Jei tektų išgyventi antrąjį Sausio 13-ąją, Lietuvos nepriklausomybę stotų ginti 62,4 proc. apklaustųjų. 1,8 proc. apklaustųjų teigė, kad liktų namie, 1,6 proc. - bėgtų į užsienį, 3,2 proc. sakosi padėtų nuversti nepriklausomos Lietuvos valdžią, 7,8 proc. teigė, jog jiems vis tiek, o 23,2 proc. neturėjo nuomonės šiuo klausimu.

Apklausa parodė, kad net 74,4 proc. Lietuvos gyventojų Sausio 13-ąją prisimena kaip kovos dėl Lietuvos laisvės dieną. Dar 14,6 proc. kaip dieną, kurią lydėjo beprasmiškos aukos, 7,4 proc. tai eilinė kalendoriaus diena, 3,6 proc. neturėjo nuomonės. Be to, daugiau negu pusė (50,6 proc.) apklaustų gyventojų supranta, jog nubauti ne visi sovietų aktyvistai, 1991 m. bandę užgniaužti Lietuvos nepriklausomybę.

Tačiau kasmet vis didėja dalis žmonių, kurie mano, kad visus kaltininkus ir perversmininkus jau metas palikti ramybėje - 30,2 proc. Dar 11,6 proc. respondentų Sausio 13-osios perversmininkų teisinio persekiojimo atnaujinimą vertina neigiamai, 41 proc. - teigiamai.

Kad būtų atnaujintas Sausio 13-osios perversmininkų teisinis persekiojimas, labiausiai nori pensinio amžiaus žmonės, taip pat apklaustieji, turintys didesnę išsilavinimą.

Paminint šių tragiškų įvykių aukų atminimą, sausio 13-oji Lietuvoje tradiciškai minima kaip Laisvės gynėjų diena. *Delfi*

SAUSIO 13-OSIOS ATMINIMO
MEDALIAI - BEVEIK 100 ASMENŲ

Vilnius, sausio 13 d. Prezidentas Valdas Adamkus minint Laisvės gynėjų dieną Sausio 13-osios atminimo medaliais apdovanojo 93 asmenis, tarp jų - ir mirusį Gruzijos premjerą Zurabą Žvaniją. Laisvės gynėjų dienos proga, Sausio 13-osios atminimo medaliais šalies vadovas apdovanojo Lietuvos ir užsienio valstybių piliečius, 1991 metų sausio-rugsėjo mėnesiais aktyviai gynusius Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę.

Medalis taip pat skirtas ir dabartiniam Gruzijos valstybės ministrui euroatlantinės integracijos klausimais Georgijui Baramidzei. Medalius iš viso gavo trys Gruzijos piliečiai, du Didžiosios Britanijos piliečiai, vienas Lenkijos pilietis.

Bet Valstybės apdovanojimų tarybos nariai atmetė 43 asmenų pavardes, pretendavusiems gauti Sausio 13-osios atminimo medalius.

Apdovanojimus gavę trys Gruzijos piliečiai 1991 metais buvo Žaliųjų partijos nariai. Į Lietuvą jie atvyko likus dienai iki tragiškų sausio įvykių. Jie aktyviai bendradarbiavo su Lietuvos Sąjūdžio nariais, palaikė jų idėjas ir dalyvavo įvairiose akcijose.

Sausio 13-osios medaliai taip pat skirti dviem Didžiosios Britanijos žurnalistams Andrew John Braddel bei Henry Frederick Edgington. Šie žurnalistai lankėsi Lietuvoje per tragiškus sausio įvykius ir informavo pasaulį apie padėtį Lietuvoje.

www.president.lt

APTARĖ BEVIZIO REŽIMO KLAUSIMUS

Vilnius, sausio 11 d. Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus priėmė Jungtinių Amerikos Valstijų Kongreso narį James Sensenbrenner, atvykusį susipažinti su Lietuvos pasiekimais siekiant bevizio režimo su JAV. Prezidentas pažymėjo, kad Lietuva dėkinga JAV prezidentui George W. Bush ir JAV Kongresui už konkretų gairių planą, kurį įgyvendinus Lietuva ir kitos naujos ES narės bus įtrauktos į JAV vizų panaikinimo programą. Prezidento nuomone, bevizis režimas – viena iš suprantamiausių, kasdienių transatlantinio ryšio stiprinimo priemonių. Valstybės vadovas taip pat atkreipė Kongreso nario dėmesį, kad Lietuva šiomet viena pirmųjų pasaulyje visuotinai pradės diegti griežčiausius tarptautinius reikalavimus atitinkančius pasus su biometriniais duomenimis.

J. Sensenbrenner palankiai įvertino Lietuvos žingsnius,

gerinant asmens dokumentų ir sienų apsaugą, pasirengimą išduoti dokumentus su biometriniais duomenimis ir prisijungimo prie Šengeno erdvės procesą. Jo teigimu, šie žingsniai artina šalis prie galimybės keliauti be vizų. Susitikimo metu taip pat aptarti regioninio bendradarbiavimo, Lietuvos dalyvavimo tarptautinėse taikos palaikymo operacijose klausimai. Prezidentas pažymėjo, kad parama konsoliduojant reformas naujose demokratijose Pietų Kaukaze ir Juodosios jūros regione tampa svarbia Lietuvos užsienio politikos kryptimi.

www.president.lt

(Atkelta iš 1 psl.)

SAUSIO 13-OJI...

oblastį, ir niekam tai nerūpi.

Už tokį demokratinių sąjungininkų pataikavimą Rusijos tironui tautos mokėjo baisią kainą: ir tuoj pat, ir ilgus metus.

Nacistinės Vokietijos mirties stovyklos buvo tuoj perimtos ir pritaikytos toms pačioms kankinimo ir maravimo funkcijoms, paverstos SSRS valstybinės lagerių sistemos (GULAG) institucijomis, kurioms kad ir Vokietijoje vadovavo ir jas pagal svetimus sovietinius įstatymus tvarkė NKVD. Toks buvo M. Kalinino įsakas. Taip sovietinė politinių kalėjimų sistema veikė ir už SSRS ribų, Rytų Vokietijoje net apie dešimt metų.

Beje, Vakarų sąjungininkų kariniai komendantai Vokietijos zonoms mielai sutiko, kad sovietai savo zonoje darytų, ką nori, neva "pagal SSRS įstatymus", ir sutiko, kad zonos diktatorius, lemiąs civilių okupuoto krašto žmonių likimus, būtų apie jokiais žmogaus teisėmis nesapnavęs SSRS karinis komendantas.

Okupuotose Baltijos valstybėse sovietų kariniai-represiniai ir kartu Stalino bolševikiniai emisarai arba komisarai juolab darė, ką norėjo. Tik smulkios baudėjų piktadarybės kartais būdavo smerkiamos. Vagystės, plėšikavimai (mat liaudies turtas), bet tik ne genocidas.

Vis dėlto patriotinis demokratinis pasipriešinimas Baltijos šalyse tęsėsi, ypač atkakliai Lietuvoje, po Stalino mirties keisdamas formas, kol devintojo dešimtmečio pabaigoje pratrūko masiniais laisvinimosi sąjūdžiais. Jie labai sparčiai žengė į priekį ir jau 1990 m. pavasarį Lietuva paskelbė atkurianti visišką teisinę, konstitucinę nepriklausomybę, o Estija ir Latvija, dar nesudegindamos visų tiltų, paskelbė einančios iš okupavusios Sovietijos į visišką, realią nepriklausomybę šiek tiek vėliau. Galutiniam sprendimui paskelbti joms dar prireikė pusantros metų, tačiau koordinuojamos diplomatijos priemonėmis pasiekėme, kad pasaulyje nuo pat 1990 m. pavasario nebūtų juntamas mūsų statusų skirtumas. Jį primindavo nebent Lietuvai taikomos ypatingos represijos.

Tačiau ir po visiško tarptautinio atkurtų nepriklausomų valstybių pripažinimo pasireiškė Rusijos noras toliau priimesti mums kažkokį nevisavertišką "posovietinių respublikų" statusą. Prasidėjo naujas politinės kovos tarpsnis. Anksčiau jis vadinosi Šaltasis karas ir buvo natūralus nebaigto Antrojo pasaulinio karo tęsinys, o mums vis dar tęsėsi. Buvusio sovietų bloko šalims lengviau pavyko nusimesti Varšuvos sutarties ir satelitinių šalių įvaizdį. Ir Rusijos nagai mažiau į jas kibo, nebent į Lenkiją, dėl kurios narystės NATO neva buvo reikalingas kažkoks Rusijos leidimas, tai duodamas, tai vėl atšaukiamas. Bet Molotov-Ribbentrop propagandinė ir diplomatinė linija, iš naujo patvirtinta 1945 m. Potsdame, mūsų atžvilgiu liko kur kas giliau ir ilgiau varžantis "paveldas", deja, ne vieno Vakarų politiko sąmonėje. Tas karas tęsėsi, nepaisant viešai skelbiamos Šaltojo karo baigties. Rusija vis naudojo Molotov-Ribbentrop sukurtą argumentą stabdyti mūsų vakarietišką integraciją. Nepavyko sustabdyti ir vis tiek Molotov-Ribbentrop linija ligi šiol juntama kaip senas randas.

Koks buvo milžiniškas pasipriešinimas, kad tik neturėtume liniją kertančio elektros tilto! 1999 m. pradžioje visai nedaug betrūko, kad atsirastų sprendimas, vykdytojas ir finansavimas. Sutrukdė dvi provokacijos, viena aiškiai kagėbinė. Ir tai tęsiasi. Neturim, tikrai kalbam. Kai Lenkija atsimeta, kaip dabar, ir nuo "Baltijos kelio" projekto, ji vėl nevalingai palaiško, kam nors gal manipuliuojant, Molotov-Ribbentrop skiriamą liniją tarp Lietuvos ir Lenkijos. Kai Vokietija sutinka nubrėžti naują draugystės liniją su Rusija mūsų jūros dugnu, J. Ribbentrop kape tikriausiai neprieštarauja. Kaip ir Stalinas šypsojosi savo kape prie Kremliaus, kai Rusijos prezidentas Bratislavoje paliaupsino Molotov-Ribbentrop.

Ponios ir ponai, taip tik atrodo, kad Molotov-Ribbentrop, Jalta ir Potsdamas kažkur praėityje. Toli gražu!

Rusijos neokolonializmas ir iš esmės nepakitęs bejausmis imperinis vadų mentalitetas liudija, kad ir **Jalta, ir Potsdamas, kol Rusijoje statomi paminklai jų signatarams, tebėra gyvi**, žalingi, gali būti ir pavojingi. Jei Lietuva dar turėtų humoro jausmo, pastatytų Vilniuje prieš Rusijos ambasadą bendrą paminklą Molotov-Ribbentrop. Kodėl ne? Juk pats Rusijos prezidentas paskelbė, kad tie vyrai atliko gerą darbą!

Kalba apskritojo stalo diskusijoje "Šešiasdešimt metų po Potsdamo", Vilnius, 2006-01-12. www.omni.lt

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLAUSE - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00

DIRVA

LP AMBASADOJE JAV SURINKTAS
LIETUVOS GABIOS KONSULY JAV
PASTIPRINČIAS

Lietuvos vadovas Valdas Adamkus su teismų savivaldos instituto - Teismų tarybos vadovais aptarė su teismų veikla susijusius klausimus. Prezidentas pabrėžė, kad jausdamas atsakomybę už teismų darbą, iki šiol pasigenda tokios atsakomybės iš Teismų tarybos. Jis teigė, kad susiklosčiusi visuomenės nuomonė apie teismų darbą kelia abejonių, ar teisėjų atrankos, skyrimo ir karjeros procedūros yra vykdomos pakankamai reikliai ir skaidriai. Įvertindamas susiklosčiusią situaciją, prezidentas V. Adamkus laukia iš Teismų tarybos aktyvių ir ryžtingų veiksmų.

www.president.lt

R. PAKSO NUŠALINIMAS – VISIŠKAI PAGRĮSTAS

Vilnius, sausio 10 d. (Delfi). Aukščiausiojo Teismo (AT) pirmininkas Vytautas Greičius pabrėžia, jog neseniai priimtas AT sprendimas išteisinant Rolandą Paksą dėl valstybės paslapties atskleidimo niekaip nesikerta su 2004 m. kovą paskelbta Konstitucinio Teismo (KT) išvada, tapusia eks-prezidento apkaltos pagrindu. "Noriu pastebėti, kad tarp Konstitucinio Teismo sprendimo ir Aukščiausiojo Teismo sprendimo minėtoje byloje yra esminis skirtumas ir (...) nei vienas, nei kitas sprendimas nėra prieštaringas ir nenaikina vienas kito", - po susitikimo su prezidentu žurnalistams sakė AT pirmininkas V.Greičius. Paklaustas, kaip reikėtų visuomenei interpretuoti šiuos dviejų teismų sprendimus - R.Paksas kaltas, ar ne - V.Greičius priminė pats pirmininkavęs Seimo apkaltos posėdžiui, kuomet R.Paksas buvo nušalintas iš prezidento pareigų. "Manau, jog politinei konstitucinei atsakomybei pagrindo yra ir visiškai pagrįstai priimti sprendimai šiuo klausimu. Kas dėl baudžiamosios atsakomybės - Aukščiausiasis Teismas yra pasisakęs. Pritariu išsakyti nuomonei, kad ne kiekvienas Konstitucijos pažeidimas užtraukia baudžiamąją atsakomybę", - teigė V.Greičius.

V.Greičius taip pat patarė buvusiems KT teisėjams, juo labiau dalyvavusiems priimant išvadą R.Pakso byloje, nesivelti į diskusijas dėl AT sprendimo.

AT sprendimą, išteisinusį R.Paksą dėl valstybės paslapties atskleidimo savo finansiniams rėmėjui Jurij Borisov, kritikavo bei komentavo daugelis apžvalgininkų, visuome-

nės veikėjų, teisininkų, taip pat - buvęs Konstitucinio Teismo teisėjas konstitucinės teisės profesorius Egidijus Jarašiūnas. Jis anksčiau yra sakęs, jog pirmiausia pačių teismų interesas būtų kreiptis į Konstitucinį Teismą dėl Baudžiamojo proceso kodekso (BPK), kuriuo remdamasis AT išnagrinėjo R. Pakso bylą, kai kurių nuostatų atitikimo Konstitucijai. "Konstitucinis Teismas galėtų išaiškinti konstitucingumą tų BPK normų, kurias R.Pakso byloje taikė AT. Toks kreipimasis galėtų būti dėl daugelio BPK nuostatų - dėl motyvų skelbimo atidėjimo, dėl kasacinio ir apeliacinio proceso, dėl įrodymų baudžiamajame procese ir kitų", - sakė E.Jarašiūnas.

Pasak teisininko, šiuo atveju į KT galėtų kreiptis ir Seimo narių grupė arba Vyriausybė, tačiau "idealų būtų, jei teisėjai patys imtųsi iniciatyvos". "Teismui pirmiausia turėtų rūpėti, ar jo taikomas instrumentas nekelia abejonių, nes tai yra pasitikėjimo klausimas", - teigė E.Jarašiūnas.

AT pirmininkas V.Greičius žurnalistams sakė, jog šiuo metu jokių diskusijų dėl galimo paties teismo kreipimosi į KT nėra.

Teisininkai anksčiau yra sakę, jog Konstitucinis Teismas galėtų pateikti savo 2004 metų kovo mėnesio išvados, kuria nustatė, kad tuometinis prezidentas R.Paksas trimis atvejais šiuurškščiai pažeidė Konstituciją, išaiškinimą.

Dėl tokio išaiškinimo į Konstitucinį Teismą (KT) galėtų kreiptis prezidentas, Seimo pirmininkas, Seimas ar Vyriausybė, teisingumo ministras, generalinis prokuroras, Aukščiausiojo Teismo pirmininkas.

siojo Teismo pirmininkas.

Konstitucinis Teismas prieš apkaltą teiktoje savo išvadoje 2004-ųjų kovo pabaigoje nustatė, kad tuometinis prezidentas R.Paksas Konstituciją šiuurškščiai pažeidė trimis atvejais: kai suteikė pilietybę dosniausiam savo finansiniam rėmėjui Rusijos piliečiui Jurij Borisov, neįtikrino valstybės paslapties apsaugos ir sąmoningai leido J. Borisov suprasti, kad dėl jo teisėsaugos institucijos atlieka tyrimą ir vykdo jo pokalbių telefonu kontrolę, taip pat kai davė nurodymus savo patarėjui Visvaldui Račkauskui pasinaudojant tarnybine padėtimi siekti per teisėsaugos institucijas paveikti bendrovės "Žemaitijos keliai" vadovų ir akcininkų sprendimus dėl akcijų perleidimo R.Paksui artimiems asmenims. **Už šiuos šiuurškščius Konstitucijos pažeidimus ir priesaikos sulaužymą R.Paksas 2004 m. balandį per parlamentinę apkaltą buvo pašalintas iš prezidento posto ir neteko teisės eiti valstybinių pareigų, susijusių su priesaikos davimu.**

Tačiau Aukščiausiasis Teismas (AT) gruodžio pabaigoje išteisino R.Paksą dėl valstybės paslapties atskleidimo J.Borisov. Toks AT sprendimas paskatino R.Pakso ir jo rėmėjų pareiškimus siekti apkaltos rezultatų panaikinimo. Teisininkai pripažįsta, jog po minėto AT sprendimo susidarė dviprasmiška situacija, kurią ypač nelengva išaiškinti plačiajai visuomenei. Jų nuomone, šiuo atveju savą neginčijamą išaiškinimą vėl galėtų pateikti Konstitucinis Teismas. R.Paksas, KT išaiškinimu, niekada nebegalės eiti valstybinių pareigų, susijusių su priesaikos davimu.

AUKŠČIAUSIO TEISMO PIRMININKĄ TAMPO UŽ AT LAPŲ

V.Adamkus kritikuoja Aukščiausiojo Teismo (AT) pirmininko Vytauto Greičiaus vadovaujamą Teismų tarybą, esą kyla abejonių, ar teisėjai atrenkami pakankamai skaidriai. V.Greičius ranką prie širdies pridėjęs teigia nuoširdžiai norįs pakeisti situaciją ir prabyla, kad jaučiasi tampomas už atlapų ir jam mėginama daryti įtaką.

V.Greičius ir teismų sistema susilaukė V. Adamkaus kritikos jo kalėdinėje spaudos konferencijoje, kurioje prezidentas teigė išgyvenąs dėl teisėsaugos ir manąs, kad apklausose visuomenė pagrįstai teisėsaugą "siunčia į patį dugną".

Pasak prezidento atstovės spaudai Ritos Grumadaitės, V.Adamkui yra abejonių, ar teismų savivaldos institucija - Teismų taryba - kandidatus vertina pakankamai reikliai ir skaidriai.

"Jausdamas atsakomybę už teismų darbą, prezidentas tokios atsakomybės pasigenda iš Teismų tarybos. **Prezidentui yra suteikta Konstitucinė pareiga skirti teisėjus, tačiau šalies vadovas neturi galimybų rinktis.** Jo teisė yra atmesti arba skirti Teismų tarybos pateiktą kandidatą", - teigė R. Grumadaitė.

Kalėdinėje kalboje V.Greičių, kuris yra ir teismų savivaldos institucijos - Teismų tarybos - pirmininkas, žadėjęs pasikviesti aptarti teisėsaugos problemas, V.Adamkus tai padarė sausio 10 d.

Po susitikimo V.Greičius neslėpė, kad jaučia, jog yra norinčių, kad jis atsistatydintų iš AT pirmininko posto.

"Neslėpsiu, būna situacijų, kad yra jėgų, kurios bando mane tampyti už atlapų. To neturėtų būti", - teigė AT pirmininkas, pas prezidentą apsilankęs kartu su kitais Teismų tarybos atstovais.

Pirmininkas neatskleidė, kas mėgina jį "tampyti už atlapų", tepasakė, kad sprendžiant kai kurias bylas jaučia, kad jam vienoje ar kitoje instancijoje "subtiliai įvairia forma" mėgina daryti įtaką.

"Ar pagrįstai gali būti keliamas klausimas apie atsista-

tydinimą, jeigu AT pirmininkas iš esmės nori pakeisti situaciją ir tai daro nuoširdžiai? Ar gali būti keliamas klausimas, jei AT pirmininkas vykdydamas teisingumą nepasiduoda jokioms įtakoms ir stengiasi, kad nebūtų daroma įtaka ir kitiems teisėjams, vykdančiams teisingumą. Tačiau yra tokių situacijų?", - retoriškai kalbėjo AT pirmininkas.

V.Greičius gynė savo pozicijas, kad į teisėjų atrankos komisijos formavimą įsijungia visų valdžių grandys, tačiau dabartinei atrankai pataisų reikėtų, joje esą galėtų dalyvauti ir visuomenės atstovai. Teismų taryba esą analizuoja teismų veiklą, teisėjai, kurių darbe yra trūkumų, kviečiami Tarybai atsiskaityti.

Teisėjų garbės teismas, pasak V.Greičiaus, "ne visuomet buvo principingas priimdamas poveikio priemones", tad teisėjų drausminei atsakomybei reikia esminių pertvarkų, o Garbės teismo veikloje turėtų dalyvauti visuomenės atstovai, prezidento skirti asmenys.

Žurnalistų paklaustas, ar pats nejaučia asmeninės atsakomybės dėl teismų darbe susidariusios padėties, jis atsakė, kad jo, kaip AT pirmininko tiesioginė atsakomybė yra užtikrinti šio teismo funkcionavimą, kuriam visuomenė rimtesnių priekaištų neturi.

"Kalbant apie kitą darbą – mano, kaip Teismų tarybos pirmininko – tai yra visuomeninės pareigos, nuo kitų Teismų tarybos narių pareigų nė kiek nesiskiria, man tenka tik papildomai pirmininkauti posėdžiams", - kalbėjo V.Greičius.

Teismuose teisėjai esą priima sprendimus savarankiškai, ne teismų pirmininkai turi atsakyti už jų darbą. Jie atsakomybę turėtų prisiimti, jeigu nepastebi savo vadovaujamuose teismuose trūkumų, procesų vilkinimų, drausmės pažeidimų. V.Adamkus yra liepos mėnesį sudaręs teisininkų grupę, kurie pavasario Seimo sesijai ruošia įstatymų pataisų projektą. Šis esą turės patobulinti teismų darbą, teisėjų atranką, jų karjeros galimybes ir skyrimą.

Delfi

LAISVĖS GYNĖJAI PRAŠO POLITIKUS ELGTIS MORALIAU

Grupė patriotų ir buvusių laisvės gynėjų ragina politikus vykdyti moralią politiką ir reikalauja pataisyti kai kuriuos su tuo susijusius įstatymus.

Lietuvos prezidentui ir Seimui įteiktoje peticijoje reiškiamas pasipiktinimas, kad "Lietuvos tautai tarnauti išrinkti politikai įžūliai tvarko savo asmeninius, savo partijų ar savo kla-

nų reikalus".

Anot peticijos autorių, gana didelis procentas priimamų įstatymų prieštarauja Konstitucijos nuostatomis, o valdžios atstovai neskiria politinės atsakomybės nuo teisinės ir "mūru stoja gindami savo klanų narius, pažeidusius ne tik visuotinai pripažintus

(Nukelta į 6psl.)

PARLAMENTARAI SU RUSIJA NUSPRENDĖ KALBĖTIS GRIEŽTESNIU TONU

Parlamentarai linkę griežtu tonu kalbėtis su Rusija dėl 1991-ųjų sausio 13-osios bylos. Seime sausio 12 d. 45 parlamentarams balsavus "už", 7 - "prieš" ir 35 susilaikius, po pateikimo pritarta opozicijos inicijuotam kreipimosi į Rusijos parlamentą projektui, kuriuo reikalaujama laikytis tarptautinių teisinės pagalbos sutarčių ir netrukdyti sausio 13-osios žudynių Vilniuje tyrimo.

Kaip rašoma projekte, valdinamoji sausio 13-osios byla, Rusijai nesutinkant leisti apklausti įtariamųjų, vis dar nebaigta, o vienas nuteistų nusi kaltėlių, Stanislavas Mickevičius, ligi šiol slapstosi šioje šalyje. "Tokia padėtis visai neatitinka mūsų abiejų valstybių dvišalės sutarties dėl juridinės tarpusavio pagalbos principų", - rašoma kreipimosi projekte.

Dėl opozicijos parengto kreipimosi į Rusijos parlamentą Seimas spęs, kai projektas bus apsvaistytas Užsienio reikalų komitete.

Seimas pradėjo nagrinėti ir valdančiųjų inicijuotą pareiškimo dėl Sausio 13-osios bylos projektą, kurį jo iniciatoriai vertina kaip diplomatijos kalba perrašytą opozicijos siūlomą variantą.

Valdančiųjų parengtame projekte apgailestaujant primenama, kad Sausio 13-osios bylos įtariamieji - žinomi smurtininkai ir buvusieji aukšti SSRS pareigūnai, Rusijos teisėsaugai delsiant, dar iki šiol nėra net apklausti.

Projektu Rusija raginama "priimti atsakomybę įgyvendinant taip svarbų Lietuvai istorinį teisingumą ir bendradarbiauti šioje baudžiamojoje byloje".

Nespėjant su darbotvarke, valdančiųjų siūlymo svarstymas nukeltas į vakarinį posėdį.

1999-aisiais aktyvūs perversmo dalyviai, Lietuvoje veikusios prosovietinės kompartijos nariai Mykolas Burakevičius, Juozas Jermalaivičius, Juozas Kuolelis, Leonas Bartoševičius, Jaroslavas Prokopovičius ir kiti buvo nuteisti už aktyvų dalyvavimą antivalstybinėje veikloje, viešus raginimus pažeisti Lietuvos suverenitetą ir nuversti teisėtą valdžią.

Daugelis kitų 1991 metų sausio 13-osios bylos kaltinamųjų, tarp jų - ir nuteistasis S. Mickevičius, išvengė bausmės, nes pasislėpė nuo Lietuvos teisėsaugos Rusijoje, Baltarusijoje ir Ukrainoje. **LGITIC**

RUSIJA ATSAKINGA UŽ AGRESIJĄ

Minint Laisvės gynėjų dieną, Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis ragina 1991-ųjų sausio įvykių nevadinti įvykiais, o vertinti juos plačiau.

Pasak europarlamentaro, tai buvo Sovietų Sąjungos agresija, už kurios pasekmės yra atsakinga Rusija.

1991-aisiais sausio 13-ąją sovietai karine jėga mėgino

nuversti teisėtą Lietuvos valdžią, paskelbusią šalies nepriklausomybę nuo SSRS.

Specialiesiems daliniams užimant televizijos bokštą bei Lietuvos radijo ir televizijos pastatą, žuvo 14 ir buvo sužeista daugiau kaip tūkstantis žmonių. Renginiai 15-osioms metinėms paminėti iškilmingu Seimo posėdžiu. Jį tiesiogiai transliavo Lietuvos radijas.

LRT

NAUJAS FOTO ALBUMAS – 1991 SAUSIO ĮVYKIŲ TEMA

Vilniuje Parlamento galerijoje sausio 13 d. pristatytas naujas fotoalbumas "Sausis. Laisvės fotografija".

Šį svarbų ir aktualų leidinį sudarė Lietuvos nacionalinis muziejus.

Seimo ryšių su visuomene skyriaus vedėjas Andrius Vaišnys sako, kad albumą sudaro

dokumentinė fotografija 1991 m. sausio įvykių temomis, turinti ir meninių bruožų.

Fotoalbumo įžangos autorius Riomerio universiteto katedros vedėjas Antanas Kulakauskas 1991-ųjų sausio įvykius Vilniuje įvardija kaip atvirą karinę sovietų agresiją.

LRT

(Atkelta iš 5 psl.)

LAISVĖS GYNĖJAI...

etikos, teisingumo principus, bet ir padariusius kriminalinius nusikaltimus". "Politikai nesupranta, kad nemorali politika, teisingumo principų nepaisymas - tai demokratijos griūtis, anarchija, diktatūros pradžia ir valstybės laidotuvės".

Peticiją pasirašę asmenys prašo, kad prezidentas ir Seimas nuolat kontroliuotų jiems tiesiogiai atskaitingų tarnybų vadovų, institucijų darbą, prižiūrėtų įstatymų laikymosi višiemis lygiai ir vykdytų visų valstybės vykdomųjų valdžių veiklos kontrolę, parlamentinę priežiūrą, vertintų jų darbą.

LIA KRIVINSKAITĖ – AUTORĖ ADVOKATĖ

Amerikos bankroto teisės žurnalas išspausdino Lios Krivinskaitės straipsnį "Nepateikite bankroto dokumento!" Neteisėtų praktikų rehabilitacija skolų patarimo pramonėje "Don't File": Rehabilitating Unauthorized Practice of Law-Based Policies in the Credit Counseling Industry' Vol. 79 Issue 1 2005.

Skiriamame bankroto teisėjams, šiame svariame straipsnyje (26 puslapių su 188 išnašomis) jaunoji advokatė traktuoja skolų (kredito) patarimo firmų neteisėtus nurodymus. Bet tai ne pirmas Lios Krivinskaitės pasižymėjimas. Per visus savo studijų metus ji rašydavo ir redaguodavo įvairius leidinius. Darbšti studentė, ji buvo pakviesta būti tyrinėjimo asistente profesorės Elizabeth Warren ruošiant knygą *Dviejų algų spąstai: kodėl vidurio klasės motinos ir tėvai nesuveikia* *sąskaitų 'The Two-Income Trap: Why Middle-Class Mothers and Fathers Are Going Broke'*.

Užpraeitą pavasarį (2004) Lia Krivinskaitė baigė Harvard Teisės Mokyklą (Cambridge, MA). Per visus studijų metus ji ėjo vykdomosios redaktorės pareigas redaguodama *Harvard Tarptautinės Teisės Žurnalą*. Be to, ir įvairiose organizacijose ji ėjo įvairias pareigas: *Moteryų Teisių Draugijos direktorės, studentų Tarybos nare, Studentų Organizacijos Apsaugojimui Nuo Šeimyniško Smurto* nare ir tt.

Gruodžio 2000 m. gabioji studentė Lia Krivinskaitė baigė Duke Universitetą (Durham, NC) su *summa cum laude* aukščiausiomis garbėmis. Jos pagrindinė sritis – istorija; o šalutinė – slavų kalbos ir literatūra. Ji įtraukta į akademinio pasižymėjimo organizaciją *Phi Beta Kappa*. Studijavo su *Anthony Akers* stipendija. Ji ir šiame universitete redagavo universiteto leidinį *Duke Blue* ir veikliai dalyvavo įvairiose organizacijose įvairiose pareigose – Bakalaurantų Leidinių Tarybos atstovė, *Duke Universiteto Moterų Centro* patarėja, *Pirmųjų Metų Studentų Patariamiosios Programos* patarėja.

Bestudijuodama ir per vasaras Lia Krivinskaitė įgijo

Lia Krivinskaitė, Harvard teisės mokyklos abiturientė. Iš k: Spencer Shepard IV, Danutė Krivinskaitė, Lia Krivinskaitė, Aldona Krivinskienė ir dr. Jolita Kavaliūnaitė.

daug patyrimo įvairiuose darbuose. 1999 metu vasarą ji vyko į Washington stažui Europos Saugumo ir Kooperacijos Komisijoje (buvusioje Helsinkio Konferencijoje). Ten ji ruošė medžiagą liečiančią moterų ir vaikų prekyvimą Europoje ir JAV ir atsakingumą už karinį smurtą. Taip pat ji prisidėjo prie šios organizacijos leidinio straipsnių apie misijas Kosove, demokratizaciją Serbijoje ir moterų ir vaikų prekyvimą šios organizacijos rajone.

Taip pat ji ėjo pavaduotojos mokytojos pareigas Durham ir Barberton mokyklose.

O bestudijuodama Harvardo Teisės Mokykloje vasarų metu Lia Krivinskaitė buvo įvertinta ir kviesta dirbti įvairiose firmose. Ji sutiko dirbti Cleveland teisės firmose *Jones Day* ir *Squire, Sanders & Dempsey, LLP*. Baigus teisės mokslus ji pasirinko dirbti *Jones Day* firmoje, kur rado dirbantį savo brolių advokatą Dainių Krivinską, baigusį University of Michigan Law School. (Beje, žymioji *Jones Day* teisės firma, su 2000 advokatų yra įsitaisiusi daugelyje pasaulio kraštų.)

Idealistė, Lia Krivinskaitė pašvenčia laiko ir savanorės darbams: Clevelande *Tarptautiniam Aptarnavimo Centrai*, Strongsville *Strongsville Jaunimo Komisijai*, ir Summit ir Medina apskričių *Nuo Smurto Nukentėjusių Moterų Prieglaudai*. Šį rudenį Lia Krivinskaitė pradės dirbti Vyriausiojo Šiaurinio Ohio Federalinio teisėjo James Carr štabe.

Be visa to, Lia Krivinskaitė dalyvauja ir išeivijos lietuvių veikloje. Besimokydama Ohio, ji kas vasara važiuodavo į Mokytojų studijų savaites, kur dalyvaudavo choruose ir tautiniuose šokiuose bei kituose užsiėmimuose. Pirmąją baigė Šv. Kazimiero mokyklą Clevelande ir priklauso Akrono Amerikos Lietuvių piliečių klubui.

Lia Krivinskaitė yra Aldonos Krivinskienės ir Mykolo Krivinsko duktė; ir a.a. rašytojo pedagogo Vacio Kavaliūno ir a.a. skautininkės mokytojos Onos Vingilytės-Kavaliūnienės anūkė. Jos sesutė Danutė studijuoja ekonomiką Cornell Universitete.

Nuoširdžiai linkime Liai Krivinskaitei šviesios ateities visuose darbuose ir užsiėmimuose. **J.K.**

straipsnių pakeitimus ir panašiai. Peticiją pasirašė Lietuvos nepriklausomybės gynimo Sausio 13-osios brolijos, Sausio 13-osios žuvusiųjų bendrijos "Bičiulystė", Sausio 13-tos nukentėjusiųjų draugijos nariai, nuo sovietinių smogikų Medininkuose nukentėjęs buvęs muitininkas Tomas Šernas,

Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių bendrijos atstovai, buvęs sovietinis polit. ir Lietuvos Laisvės kovų sąjūdžio vyriausiasis kapelionas Alfonsas Svarinskas, žurnalistas Rytis Juozapavičius, akad. Zigmas Zinkevičius, prof. Antanas Tyła, akad. Eduardas Vilkas, prof. Bronislovas Genzelis. **LGITIC**

CLEVELAND, OH

LITUANISTINĖ
MOKYKLA KVIEČIA

Maloniai visus kviečiame atvykti 2006 sausio 28 d. 6:30 v.v. į Cleveland Litanistinės mokyklos mokinių talentų vakarą. (DMNP svetainėje) Tai teatralizuota vakaronė, Kunigaikščio Gedimino menėje “Pas Kunigaikštį svečiuose”. Įėjimas auka.

Nomeda Vucianienė

VOKIETIJA

GIMNAZIJA SĖKMINGAI TĘSIA
SAVO DARBĄ

Vasario 16-osios gimnazijoje šiais mokslo metais mokosi 85 lietuviai mokiniai ir 104 vokiečiai. Bendrabutyje gyvena 48 mokiniai – visi lietuviai. Daugelis lietuvių tėvų, ypatin-gai naujai emigravusių į Vokietiją, apsigyvena arti gimnazijos, kad vaikai galėtų gimnaziją lankyti iš namų. Visi lietuviai mokosi lietuvių kalbos ir literatūros bei Lietuvos istorijos ir geografijos. Muzikos ir tikybos pamokos lietuviams taip pat dėstomos lietuviškai, o kai kuriose klasėse ir geografija, istorija bei biologija. Mokiniams iš Lietuvos skiriamos papildomos vokiečių kalbos pamokos. Vokiečiai vietoje lietuvių kalbos mokosi prancūzų kalbos. Bet jiems taip pat siūloma mokytis lietuvių kalbos. Šiais metais 11 vokiečių lanko lietuvių kalbos pamokas. Kadangi muzikos, dailės, istorijos bei kitas pamokas vokiečiams dėsto lietuviai mokytojai, tai jie mokinius visuomet painformuoja ir apie Lietuvą. Be to į įvairius lietuviškus minėjimus įjungiami ir vokiečiai. Taip pat kasmet vokiečiams organizuojamos ekskursijos į Lietuvą.

Veikia tautinių šokių grupė, choras ir orkestras. Tautinių šokių grupėje ir chore kol kas dalyvauja tik lietuviai, bet į orkestrą įsijungia ir vokiečiai mokiniai, kurie mielai groja lietuviškus kūrinius. Veikia ateitininkai, kuriems priklauso tik lietuviai, ir Europos bei globėjų grupė jaunesniesiems. Šios grupės yra mišrios. Europos grupės uždavinys yra įvairiomis progomis informuoti vokiečius apie Lietuvą.

Pilietinės drąsos mokykla

Vokietijoje šiuo metu vyksta akcija už pilietinę drąsą. Mokyklos gali gauti pripažinimą ir “pilietinės drąsos mokyklos” vardą, jei 70 procentų mokinių, mokytojų ir tarnautojų pasmerkia rasizmą, užsieniečių, kitatikių arba šiaip skirtingų žmonių persekiojimą. Gimnazijoje įsikūrė šios akcijos iniciatyvinė grupė, pravedė atitinkamus susirinkimus ir bal-

MULIOLIAI VĖL IŠVYKO
Į LIETUVĄ

Clevelando lietuvių visuomenininkai Algirdas ir Amanda Mulioliai, APPLE vedamų kursų ir kitais švietimo reikalais išvyko į Lietuvą, kur bus apie pustrėčio mėnesio. Jie neturi jokių ypatingai įdomių žinių, tik pastebi, kad Vilniuje yra gražu. Stogai ir medžiai yra apdengti baltu šerkšnu.

“Dirvos” inf.

savimus ir išrūpino gimnazijai oficialų “pilietinės drąsos mokyklos” pripažinimą.

Skaitymo konkursas

Visoje Vokietijoje lapkričio 18 d. buvo minima knygos diena. Ta proga daugelyje mokyklų vyko skaitymo konkursai, taip pat suaugusieji skaitė knygas mažiukams vaikų darželiuose ir pradžios mokyklose. Vasario 16-osios gimnazijoje taip pat vyko raiškiojo skaitymo konkursas, kurį laimėjo Cosima Linn – italė mergaitė. Ji dalyvaus visos apskrities skaitymo konkurse. Ta pačia proga vyresnių klasių mokiniai pasikvietė Huettenfeldo pradžios mokyklos vaikus ir jiems skaitė įdomias ištraukas iš knygų, pravedė įvairius žaidimus.

Šimtadienis

Lapkričio 25 d. abiturientai šventė šimtadienį. Jame dalyvavo tryliktos ir dvyliktos klasių mokiniai, gimnazijos mokytojai ir svečiai. Iš viso susirinko per 100 žmonių. Anksčiau vykdavo ilgiausios kalbos, vaidinimai, kuriuose tryliktokai apibūdindavo savo draugus dvyliktokus ir atvirkščiai. Šiais laikais jau iš anksto susukami filmai, kurie tą vakarą parodomi. Juose dvyliktokai suvaidino, kaip “nerimtai” abiturientai ruošiasi egzaminams, o tryliktokai parodė, kokie “nesubrendę” dvyliktokai, kuriems dabar reikės perduoti mokyklos valdžią. Reikia pripažinti, kad ir ši kartą sugebėta įdomiai parodyti ir “pašiepti” atskirų mokinių ypatybes. Po filmų tryliktokai dar padainavo dainą, kurioje nepamiršo paminėti nė vieno dvyliktoko. Tada abiturientai perdavė dvyliktokams gimnazijos “raktą”, o dvyliktokai įteikė abiturientams vieno metro, t. y. šimto centimetrų juostą, kad, nusikirpus kasdien po centimetrą, matytų, kaip greitai artėja egzaminai. Programai pasibaigus, Emilis Venckevičius ir Živilė Vitkauskaitė visų abiturientų vardu kvietė vakaro dalyvius ir svečius prie bufeto pasivaikšinti, o

Jurbarko tremtinių ir politinių kalinių choras “Versmė” pakeliui į Strasburą aplankė Vasario 16-osios gimnaziją ir koncertavo Viernheimo katalikų bažnyčioje.

M. Dambriūnaitės-Šmitienės nuotr.

pasistiprinus šokti ir linksmintis iki pat vidurnakčio.

Jungtinių Tautų
Organizacijos sesijos
inscenizacija

Kad mokiniai geriau suprastų Jungtinių Tautų tikslus, jų struktūrą ir darbo būdą, geriausia yra paruošti ir praveisti fiktyvią JTO sesiją, kurioje patys mokiniai perima atskirų kraštų atstovų roles. Tokia fiktyvi sesija Vasario 16-osios gimnazijoje vyko gruodžio 1 d. Jau porą dienų prieš tai Frankfurto universiteto trys politologijos studentai mokinius paruošė šiai sesijai. Kiekvienas mokins turėjo burtų keliu išsitraukti kraštą, kurį jis turės atstovauti. Iš viso dalyvavo 60 mokinių. Sesijos tema buvo ekologija. Buvo diskutuojama ir konkrečiai sprendžiama anglies dvideginio kenksmingumo problema, ir ieškota kelių, kaip sumažinti jo emisiją. Iš pradžių diskusijos vyko gana sunkokai. Bet, kai mokiniai suprato darbotvarkę, pastebėjo, kam daromos pertraukos, kad jų metu vyksta įvairūs pasitarimai, rėmėjų ieškojimas, rašomos rezoliucijos, tai jau po pietų posėdis pasidarė labai įdomus. Atsirado “bendraujančių” valstybių, kurios tikrumoje nesugyvena, rezoliucijos. Dėl jų dažniausiai JTO sesijose ne taip greitai pasiekiamai susitarimai, atsiranda įvairūs trukdymai ir pan. Visi mokiniai iš esmės suprato, kaip dirba JTO organizacija, kaip sunku rasti bendrus sprendimus ir koks svarbus JTO darbas. Šiuo projektu rūpinosi ir jį pravedė gimnazijos politikos mokytoja dr. G. Hoffmann.

Naktiniai užsiėmimai

Kadangi dabar gimnaziją lanko dviejų tautų vaikai ir net ne visi lietuviai gyvena bendrabutyje, o pas arti gyvenančius tėvus, tai pravedami vi-

sokiausi užsiėmimai, kad visi suartėtų, pabendrautų ir geriau pažintų vienas kitą. Vienas iš mėgiamiausių tokių užsiėmimų jaunesniems yra naktis mokykloje. Tokiu būdu gruodžio 2 d. septintos klasės auklėtoja Marytė Dambriūnaitė-Šmitienė nakčiai sukvietė savo mokinius į mokyklą. Iš vakaro vaikai tėvų pagalba pasiruošė nakvynei: klasėse buvo išdėstyti čiužiniai, koridoriuje sukrautas didžiausiais bufetas visokiausių skanumynų visai nakčiai, buvo atsinešta televizija, DVD rekorderis ir įvairiausi žaidimai. Vieni žiūrėjo televiziją, kiti žiūrėjo atsineštus filmus, treči žaidė, visi kartu žaidė slėpynes ir t.t. Mokiniai mielai bendravo, kalbėjosi, tik miegui liko mažai laiko. Bet iš ryto visi laiku atsikėlė, kartu papusryčiavo, sutvarkė savo klasę ir mokyklą ir grįžo į bendrabutį arba su tėvais į namus. Visi buvo patenkinti.

Šiais mokslo metais gimnazijoje tikybą dėsto iš Lietuvos atvykęs katechetas Darius Subačius. Jis mokinių mėgiamas, nes stengiasi kuo įdomiau praveisti tikybos pamokas ir daugiau pabendrauti su mokiniams. Todėl jis su mokiniams sugalvojo praveisti naktinių pamokų projektą, pavadintą “Šikšnosparnis”: kviesti mokinius naktį praleisti gamtoje, diskutuoti, kartu apsvarstyti įvairius filosofinius, sociologinius ir religinius klausimus. Kai jis šią mintį paskelbė, atrodė, kad visi lietuviai mokiniai savaitgalio nakčiai išeikliaus į mišką. Bet kai sužinojo, kad šalta žiemos naktį reikės žygiuoti keletą kilometrų į mišką, nakvoti skautų stovykloje, kur patiems reikės pasišildyti patalpas ir dar reikės paruošti referatus bei rimtai pasiruošti diskusijoms, tai dauguma atkrito. Liko tik 24 narsuoliai, tačiau ir tai jau

labai daug. Jie su Darium Subačiumi lapkričio 18 d. išeikliaus miškan, kur pravedė 4 pamokas. Pirmoji buvo socialinė, jos tikslas - geriau pažinti vienas kitą. Per antrąją pamoką mokiniai pasirinko mėgstamo poeto eilėraštį, jį paskaitė, o po to patys kūrė ir skaitė eilėraščius. Trečioji buvo sporto pamoka gamtoje. Ketvirtoji buvo religijos pamoka. Užsidedę žvakutes pagiedojo, skaitė Šv. Raštą, meditavo, meldėsi už artimuosius ir vieni už kitus. Naktinė akademija baigėsi 4 val. ryto. Visi ją baigusieji gavo I etapo baigimo pažymėjimus. Dar numatyti du etapai. Mokiniai buvo labai susižavėję, ir atrodo, kad “Šikšnosparnių” pamokos vyks toliau.

Svečiai, kurie mus
praturtino

Gruodžio 9 d. gimnaziją aplankė Kupiškio kultūros centro teatras “Provincija”, vadovaujamas režisierės Nijolės Ratkienės. 19.00 val. pilies aktų salėje teatras suvaidino B. Dauguviečio spektaklį “Žaladokynė”.

Gruodžio 13 d. gimnaziją aplankė Jurbarko tremtinių ir politinių kalinių choras “Versmė”, kuris tos pačios dienos vakarą koncertavo Viernheimo katalikų bažnyčioje. Choras buvo pakeliui į Strasburą, kur jis koncertavo Europos parlamento narės Laimos Andriekienės kvietimu.

Informacinis stendas

Vokietijoje paplito kalėdinės mugės. Garsiausia, berods, yra Nuernberge, bet dabar jau kiekvienas miestelis suruošia tokią mugę. Jau kelinti metai tokia kalėdinė mugė vyksta ir Lampertheime. Vokiečių laikraštis “Lampertheimer Zeitung”, mokinių komiteto prašytas, šiais metais išpildo stendą Vasario 16-osios (Nukelta į 10 psl.)

LIETUVA IR PASAULIS

Laisvės gynėjų dienos 15-ąsias metines kartu su lietuvių bendruomene mini ir Lietuvos diplomatinės atstovybės. Lietuvos ambasada **Latvijoje** rytoj Rygos kongresų rūmuose atidarys Zino Kazėno fotografijų parodą “Lietuva 1988-1991 metais”. Parodos atidaryme dalyvaus Latvijos užsienio reikalų ministras Artis Pabrikas.

Sausio 13 d. Rygos katedroje įvairių konfesijų – liuteronų, katalikų, baptistų ir stačiatikių – dvasininkai už žuvusiųsios aukos šventąsias mišias. Per Latvijos valstybinę televiziją buvo rodomas Almanto Grikevičiaus dokumentinis filmas apie tragiškus 1991 metų įvykius “Malda už Lietuvą”. Laisvės gynėjų dienos proga Lietuvos ambasados **Estijoje** iniciatyva sausio 10 dieną Tartu mieste atidaryta Neringos miesto dailininkų paroda.

Lietuvos ambasadoje Varšuvoje į Laisvės gynėjų dienos minėjimą kartu su Lenkijos lietuvių bendruomene pakviesti Sausio 13-osios medaliu apdovanoti Lenkijos piliečiai ir asmenys, kurie 1991 metais parėmė Lietuvos siekius.

Maskvoje, Jurgio Baltrušaičio namuose, sausio 13 d. buvo atidaryta Sausio 13-osios įvykių fotografijos paroda, rodomas Jono Misevičiaus filmas “Sausio 13-osios įvykiai Vilniuje”. Johan Sebastian Bach kūrinis grojo Gnesinų muzikos akademijos kvartetas. Sausio 15 dieną J.Baltrušaičio namuose buvo aukojamos Šv. Mišios žuvusiems atminti.

Šv. Mišiomis Švenčiausios šeimos parapijos salėje Laisvės gynimo 15-ąsias metines paminės lietuvių bendruomenė Karaliaučiuje. Po mišių bendruomenės nariai dalinosi prisiminimais.

Vašingtone, sausio 13 d., Nacionalinėje Bazilikoje esančioje Šv. Mergelės Marijos Šiluvos koplyčioje, buvo aukojamos Šv. Mišios. Lietuvos diplomatai pagerbė žuvusius Sausio 13-ąją kartu su Vašingtono ir Baltimorės lietuvių bendruomene.

Laisvės gynimo metinių proga Lietuvos generalinis konsulas Niujorke sausio 14 dieną kvietė į paskaitą, kurią skaitė prof. Tomas Venclova.

Lietuvos ambasada Norvegijoje Sausio 13-osios minėjimą rengė sekmadieninėje lituanistinėje Oslo mokykloje “Gintaras”. Čia, dalyvaujant autoriui, buvo pristatoma Lietuvos generalinio garbės konsulo Norvegijoje Leono Boddo knyga “Lietuvos kova dėl nepriklausomybės”. Mokiniai pasakojo savo ir savo tėvėlių prisiminimus apie Sausio įvykius, buvo surengta vaikų piešinių paroda “Sausio 13-oji vaikų akimis”.

Lietuvos ambasados Berlyne sausio 12 d. rengiamame minėjime dalyvavo Lietuvos žemės ūkio ministrė Kazimira Danutė Prunskienė, Seimo nariai Bronius Pauža, Jonas Jagminas, Kazys Starkevičius, Jonas Juozapaitis. Pakviestiems lietuvių bendruomenės nariams ir svečiams buvo rodomas Jono Vaitkaus filmas “Vienui vieni”.

Paryžiuje, Šv. Augustino bažnyčioje, sausio 15 dieną buvo aukojamos Šv. Mišios. Sausio 13-osios minėjime dalyvavo Prancūzijos lietuvių bendruomenė, Lietuvos garbės konsulai Prancūzijoje.

Sausio 13-oji taip pat buvo paminėta Japonijoje. Lietuvos ambasadoje Tokijuje vyko susitikimas su Japonijos televizijos žurnalistais, nušvietusiais kovą dėl nepriklausomybės. Prie apskritojo stalo buvo aptariami Sausio 13-osios įvykiai ir permainingos po nepriklausomybės atgimusiame Lietuvoje.

Laisvės gynimo 15-osioms metinėms paminėti Lietuvos Užsienio reikalų ministerijoje Vilniuje sausio 13 d. atidaryta fotografijos paroda.

Lietuvos užsienio reikalų ministrą Antaną Valionį sausio 12 dieną priėmė Kazachstano ministras pirmininkas Danial Achmetov. Pokalbio metu aptarti Kazachstano siekiai įsigyti “Mažeikių naftą” ir Kazachstano žadamos naftos tiekimo garantijos, jei “KazMunayGaz” laimėtų konkursą dėl šios Lietuvos įmonės pirkimo. Lietuvos užsienio reikalų ministras taip pat siūlė plėsti bendradarbiavimą transporto srityje, sudarant daugiau galimybių krovinių iš Kazachstano pervežimui per Klaipėdos jūrų uostą.

Kazachstano ministras pirmininkas paprašė, kad Lietuva paremtų Kazachstano siekius glaudžiau ekonomiškai bendradarbiauti su Europos Sąjunga, įeiti į jos rinką per investicijas ir prekybos santykių plėtrą.

Vėliau Lietuvos užsienio reikalų ministro A.Valionio vadovaujama delegacija kartu su Lenkijos Senato pirmininko Bogdan Borusewicz vadovaujama delegacija vyko į Karagandą. Delegacijų vadovai padėjo vainikus prie paminklų Lietuvos ir Lenkijos politiniams kaliniams, kalėjusiems ir žuvusiems Karagandos srityje buvusiame Spasko lageryje. Lietuvos diplomatijos vadovas taip pat susitiko su Karagandos miesto ir srities merais, lietuvių bendruomene, aplankė Karagandos srities kraštotyrių muziejų.

LR URM

ES PARAMA LIETUVAI

Per septynerius metus - 2007-2013-aisiais - Lietuva gaus 20,62 mlrd. litų Europos Sąjungos (ES) struktūrinės paramos. Didžioji dalis lėšų - 13,74 mlrd. litų - bus skirta iš Europos socialinio ir Europos regioninės plėtros fondų, dar 6,88 mlrd. litų - iš Sanglaudos fondo.

Speciali komisija, sudaryta iš visų ministerijų atstovų, šias lėšas siūlo paskirstyti pagal tris veiksmų programas, didžiausią dalį - atitinkamai 40,8 proc. ir 40,2 proc. - skiriant Ekonominės augimo ir Sanglaudos skatinimo programoms. Žmonių išteklių plėtros programai siūloma skirti 19 proc. visų lėšų.

Bendra metinė ES paramos suma 2007-2013 metais, palyginti su 2004-2006 metų laikotarpiu, didėja 80 proc. Vien Žmonių išteklių plėtros programai ji padidės 2,8 karto, Ekonominės augimo programai - 1,4 karto ir Sanglaudos skatinimo programai - 1,5 karto.

"Mane asmeniškai gąsdina toks didelis paramos augimas. Tie pinigai turi būti išleisti efektyviai, o šie dideli skaičiai rodo, jog jie gali būti leidžiami neefektyviai, išleidžiant vien tam, kad jie negrįžtų atgal į Briuselį. Todėl turėtume būti kiek atsargūs", - žurnalistams sakė Finansų ministerijos sekretorius Rolandas Kriščiūnas.

Jis pabrėžė, jog siekta kuo mažesnio programų skaičiaus, kad galima būtų lanksčiau paskirstyti pinigus. Jei programų būtų daug, perskirstyti lėšas tarp jų būtų beveik neįmanoma - tai reikėtų derinti su Europos Komisija, o tai ilgai užtruktų. "Esant tokiai didelei paramai, didėja ir rizika prarasti dalį lėšų, todėl norint ją minimizuoti, norėjome turėti mažiau programų. Mūsų noras, kad požiūris į projektus ir paramos jiems skyrimą būtų platesnis - pavyzdžiui, jeigu parama skiriama kaimo turizmui, o iki tos vietos nėra kelio, tai ES lėšomis galima būtų finansuoti ir jo tiesimą", - kalbėjo R.Kriščiūnas.

Anot jo, Finansų ministerija, kuri norėtų ir toliau likti vienintelė vadovaujanti ES lėšų paskirtimo institucija, nori supaprastinti procedūras pareiškėjams, tačiau perspėja, kad ES reikalavimai paramos naudojimui ir toliau išliks griežti. "Turime išmokėti lėšas ir greitai, ir efektyviai, ir teisingai", - teigė Finansų ministerijos sekretorius. Sausio 31 dieną Finansų ministerija rengia viešą dėl ES struktūrinės paramos panaudojimo strategijos aptarimą - vasario mėnesį ji turėtų būti svarstoma Vyriausybėje. Gegužę, planuojama, Vyriausybė turėtų svarstyti veiksmų programų projektus, o liepą visi dokumentai bus pateikti derinti Europos Komisijai. *Delfi*

Švedijos grafienė Alice Trolle-Wachtmeister (kairėje) su Lietuvos Seimo pirmininku Artūru Paulausku ir jo žmona Jolanta Prezidentūroje surengtame labdaros vakare.

IRAKE TARNAUJANTYS LIETUVIAI NAKTĮ KOLEGOMS IŠPLATINO PRANEŠIMĄ APIE SAUSIO 13-ĄJĄ

“Šią dieną 1991 metais sovietų tankai ir armija įsiveržė į Lietuvą, norėdami susigrąžinti kontrolę šalyje. 14 žmonių buvo nužudyti, šimtai sužeisti kovoje už laisvę ir nepriklausomybę. Mažiau nei metai iki tol, 1990 metų kovą, Lietuva metė iššūkį Sovietų sąjungos galiai ir paskelbė nepriklausomybę. Šis paskelbimas buvo sovietų valdžios pabaigos pradžia”, - šiuos žodžius el. paštu sausio 13 d. rytą gavo Irake kartu su lietuviais tarnaujantys kariai.

Mintis paminėti sausio 13-ąją išplatino el. laiškus kilo šešioms Basros regione tarnaujantiems Lietuvos kariams. Jie sausio 13-osios išvakarėse surado 1991 metų BBC pranešimą apie rusų tankų įsiveržimą į Lietuvos sostinę bei aukas, parašė įžangą, pridėjo nuotrauką, kurioje užfiksuota laisvės gynėjų akistata su rusų tanku, mirtinai sužalojusi Loreta Asanavičiūtę, ir praejusią naktį pranešimą išsiuntinėjo keliems šimtams kartu su jais dirbančių karių iš kitų tautų bei lietuviams kitose vietovėse.

“Kiti lietuviai taip pat išplatino šį pranešimą savo kolegoms. Taigi, ten, kur yra lietuviai, visi žino, kas yra sausio 13-oji. Sugalvojome paminėti būtent taip, kadangi mūsų per mažai, kad galėtume paminėti iškilingiau. Tačiau šie įvykiai turėjo per dideles pasek-

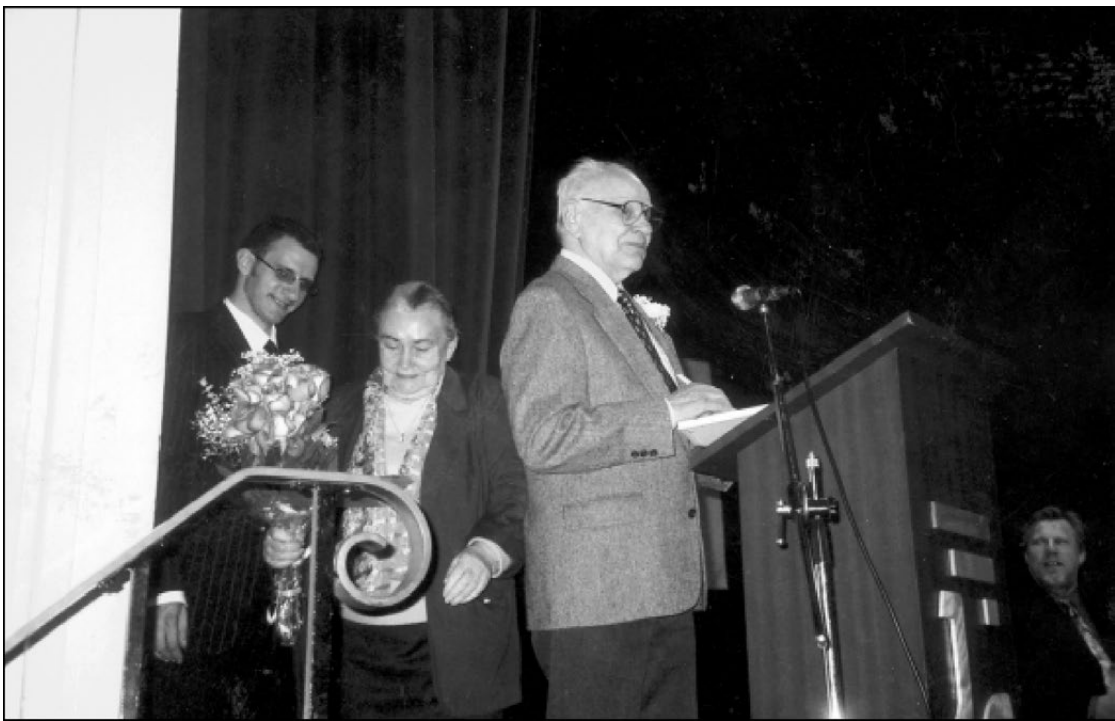
mes, kad apie juos neprimintume koalicijos partneriams, turint omenyje, kad toli gražu ne kiekvienas žino, kad Lietuva ne - Rusija ir ne miestas Afrikoje ar JAV”, - *DELFI* sakė vienas paminėjimo iniciatorių Basroje.

Pasak jo, po to, kai straipsnelis buvo išsiuntinėtas el. paštu, prie lietuvių Basroje priėjo rumunų kariai ir kartu su jais prisiminė savo šalies komunistinę praeitį, padėjo keli britai ir danai, lietuvius parėmė ir italai su portugalais.

Vakare sausio 13-osios sukaktį Lietuvos kariai Basros regione paminėjo ir karininkų klube. Basros regione lietuviai tarnauja su britais, danais, japonais, olandais, rumunais, čekais, italais, portugalais bei amerikiečiais. Irake tarnauja apie 100 Lietuvos karių Basros, Al Hillah, Bagdado, Ad Diwaniah regionuose.

PREZIDENTAS PRIĖMĖ RUMUNIJOS AMBASADORIAUS SKIRIAMUOSIUS RAŠTUS

Vilnius, sausio 10 d. LR prezidentas Valdas Adamkus priėmė Rumunijos ambasadoriaus Lietuvai Gheorghe Tokay skiriamuosius raštus. Lietuvos vadovas išreiškė viltį, kad netolimoje ateityje Rumunijai išliejus į Europos Sąjungos šeimą, bus tęsiamas glaudus, bendromis vertybėmis grįstas bendradarbiavimas. Jis atkreipė dėmesį, kad Rumunija, stovėdama prie ES slenkščio, jaučia ypatingą atsakomybę remti reformų ir integracijos procesus Pietryčių Europoje. *LGITIC*

JAV LB Kultūros tarybos premijų įteikime specialiu žymeniu už talką buvo pagerbtas Antanas Valavičius, o Viktorijai Valavičienei įteikta gėlių puokštė.

LIETUVIŲ REŽISIERIAUS MUZIKINIS SPEKTAKLIS DAUGPILO TEATRE

Daugpilio dramos teatre Latvijoje praėjusių metų pabaigoje įvyko vilniečio režisieriaus Egidijaus Mažinto muzikinio spektaklio “Karambolina” pagal Imrės Kalmano operetę “Monmartro žibuoklė” premjera.

Kaip Eltai sakė spektaklio režisierius E. Mažintas, spalvingame muzikiniame pastatyme senas tradicijas turinčiame Daugpilio dramos teatre dalyvavo beveik visa latvių aktorių trupė, sudėtingas dainas atlikusi be mikrofonų ir balsą stiprinančios aparatūros. Du mėnesius vykusiose spektaklio repeticijose režisierius aktoriams vedė intensyvias retorikos ir balso stiprinimo pratybas.

Pagrindinius vaidmenis spektaklyje sukūrė jaunieji aktoriai Egilas Vilumovas, Karina Lučinina, Julija Laha ir kt. Taip pat vaidino populiarios Latvijos teatro žvaigždės Ivaras Brakovskis, Maja Korkliša

ir daugelis kitų.

Spektaklis “Karambolina” susieja praeities ir dabarties visuomenes ir jų problemas. Veiksmas žiūrovus nukelia prieš 70 metų – į 1936-ųjų Paryžių, kurio visuomenė apimta depresijos po Pirmojo pasaulinio karo. Spektakliui pasitelkta žaisminga operetės karaliaus I. Kalmano muzika ir žymaus latvių kompozitoriaus Valdžio Zilverio aranžuoti melodingi intarpai padėjo režisieriui atskleisti dabartinį požiūrį į jaunimo problemas. Stilingus to laikotarpio kostiumus ir scenografiją sukūrė dailininkai Mairita ir Ivas Folkmaniai.

Tai pirmas E. Mažinto režisūrinis darbas užsienio teatro scenoje, kuriam režisierius pasitelkė ne Konstantino Stanislavskio, o kito garsaus rusų teatro reformatoriaus – Vsevolodo Mejerholdo sistemą, taip pat pirmą kartą naudojo naujas teatro technologijas, šokio

elementus. Pasak habilituoto mokslų daktaro E. Mažinto, savo moksliniuose straipsniuose jis dažnai analizuoja skirtingų šalių kultūra sąveikas. Liepos ir Daugpilio universitetuose yra skaitęs pranešimus apie Latvijos ir Lietuvos teatro menininkų bendradarbiavimą praėjusio amžiaus trečiajame dešimtmetyje. Po pirmojo sėkmingo režisūrinio darbo E. Mažintas pakviestas ir ateityje bendradarbiauti su Daugpilio dramos teatru.

E. Mažintas yra dirbęs muzikinės režisūros patriarcho profesoriaus Boriso Pokrovskio asistentu, stąęs spektaklius pagal senuosius Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės dramaturgų veikalus Vilniaus pedagoginio universiteto studentų teatre, taip pat Miko Petrausko operetę “Consilium facultatis” ir dabar dėsto teatro disciplinas Vilniaus pedagoginiame universitete ir Vilniaus kolegijoje.

LGITIC

PREZIDENTAS REGIONŲ ŽURNALISTAMS IŠSAKĖ SAVO POZICIJĄ SVARBIAUSIAIS VALSTYBĖS KLAUSIMAIS

Prezidento Valdo Adamkaus įsitikinimu, norint turėti politinę bei ekonominę nepriklausomybę, šaliai yra reikalingas savas energijos šaltinis. Taip sausio 5 d., Kaune, Prezidentūros rūmuose, surengtame tradiciniame susitikime su regionine žiniasklaida šalies vadovas atsakė į žurnalistų klausimą, ar bus statomas atominės elektrinės reaktorius.

Susitikime prezidentas buvo prašomas atsakyti ir į kitus valstybinės reikšmės klausimus – ar brangs dujos, ar reikalingas referendumas dėl euro įvedimo ir kita.

Prezidentas dar kartą pažymėjo esąs už tai, kad būtų statomas trečias, modernus, šiuolaikiškas atominis reaktorius, nes norint turėti politinę

bei ekonominę nepriklausomybę, šaliai yra reikalingas savas energijos šaltinis.

Pasak V. Adamkaus, jo reikalingumą akivaizdžiai parodė ką tik įvykęs “dujų karas” tarp Rusijos ir Ukrainos. “Dujų ir naftos ginklai valstybių rankose gali šantažuoti ne tik vieną valstybę, bet ir pusę kontinento”, - komentavo šalies vadovas. Jo įsitikinimu, trečias atominis reaktorius garantuotų apsaugą nuo išorės šantažo. V. Adamkus tikisi kad 2009 metais, kai turi būti uždaryta Ignalinos atominė elektrinė, tai neįvyks. Jis tikisi, kad naujojo reaktoriaus statybai bus pritrauktas privatus kapitalas. Atsakydamas į klausimą apie gamtinių dujų brangimą, prezidentas patarė žmonėms jau dabar pradėti keisti langus ir

šiltinti namus, nes nuo liepos mėnesio dujos pabrangs apie 40 procentų.

Referendumas dėl euro įvedimo, V. Adamkaus įsitikinimu, būtų nereikalingas mokesčių mokėtojų pinigų švaistymas.

“Žinoma, yra sentimentai, gal ir man reiktų ašarą nubraukti, kad lito nebus, o bus euras. Bet visi specialistai tvirtina, kad neįsivedus euro Lietuva tik pralaimėtų”, - kalbėjo šalies vadovas. Jis sutinka su Lietuvos banko vadovo Reinoldijaus Šarkino nuomone, kad baimė dėl euro įvedimo kyla dėl tinkamos informacijos stokos.

Regionų žurnalistai išsakė šalies vadovui ir su aplinkosauga susijusias problemas – dėl Kariotiškių sąvartyno, dėl

LAISVĖS GYNĖJO T. MASIULIO GYVENIMAS IR ŽYGDARBIS ĮAMŽINTI KNYGOJE

Minint Laisvės gynimo 15-ąsias metines, sausio 11, Kaune buvo pristatyta neseniai išleista knyga “Gyvenkit laisvi ir laimingi / Apie Tito Masiulio gyvenimą ir žygdarbį”.

Knygos autorius kaunietis rašytojas Stanislovas Abromavičius pasakoja Laisvės gynėjo T. Masiulio gyvenimo istoriją, kuri tragiškai baigėsi 1991 metų sausio 13-osios naktį ginant nuo sovietų okupantų Vilniaus televizijos bokštą. Tada jam tebuvo tik 28-eri metai amžiaus.

Daugiau nei du šimtus puslapių apimančios knygos autorius daugiausia rėmėsi T. Masiulio mamos Vitalijos Krivickienės pasakojimais. Knyga yra iliustruota asmeninio albumo nuotraukomis. Leidinyje taip pat nušviečiami Sausio 13-ąją vykę įvykiai Kaune.

Knyga išleista 3 tūkst. egzempliorių tiražu, ji išplatinta po mokyklas ir bibliotekas. Tai pirmoji knyga apie T. Masiulį, tikimasi, kad bus išleista ir daugiau jos egzempliorių.

Sausio 11 d., Kaune, V. Kudirkos viešojoje bibliotekoje, vyksiančiose knygos “Gyvenkit laisvi ir laimingi / Apie Tito Masiulio gyvenimą ir žygdarbį” sutiktuvėse dalyvavo jos autorius S. Abromavičius, T. Masiulio mama V. Krivickienė, T. Masiulio bendražygiai ir draugai, knygos

recenzentas Rimantas Marčėnas, T. Masiulio jaunimo mokyklos direktorius Daugėla.

Beje, gruodžio mėnesį Kauno Petro Vileišio vidurinės mokyklos kieme buvo atidengtas paminklas T. Masiuliui, buvusiam šios mokyklos auklėtiniui.

Po mirties T. Masiulis buvo apdovanotas Vyčio kryžiaus I laipsnio ordinu, Sausio 13-tos atminimo medaliu, Latvijos Vyriausybės Atminimo medaliu.

T. Masiulis gimė Kaune 1962 metų vasario 6 dieną, mokėsi tuometinėje 24-ojoje vidurinėje mokykloje, esančioje Vilijampolėje. Baigęs aštuonias klases, Kauno Politechnikume studijavo civilinę ir pramoninę statybą.

Grižęs iš sovietų armijos, T. Masiulis dirbo statybininku, buvo aktyvus Lietuvos “Sąjūdžio” akcijų Baltijos kelias (1998 metais) bei Europos kelias (1989 metais) dalyvis. 1989 metais vykusio protesto prieš sovietų okupaciją metu grąžino karinį bilietą. T. Masiulis su devyniais bendraminčiais oficialiai atsisakė SSRS pilietybės, dalyvavo pikete prieš karinio objekto statybą Piliuonoje. Po tragiškos žūties T. Masiulis buvo palaidotas Kauno Petrašiūnų kapinėse.

LGITIC

MOKYTOJŲ STINGA JAU VISOSE APSKRITYSE

Šiais metais mokykloms labiausiai trūks anglų kalbos, informatikos ir matematikos mokytojų, prognozuoja Lietuvos darbo birža. 2004-ųjų ir 2005-ųjų duomenys rodo, kad mokytojų paklausa stipriai išaugo. Per metus darbo biržoje užsiregistravusių pedagogų skaičius sumažėjo daugiau nei pustrčio karto. Laisvų mokytojo darbo vietų pasiūla mažesnė daugiau nei keturis kartus.

Per 2004 metus teritorinėse darbo biržose įregistruoti 676 bendrojo lavinimo mokytojai, o per 2005-uosius – tik 251 darbo ieškantys pedagogai.

chemijos gamyklos statybos prie Klaipėdos, dėl smegduobių pridaromų nuostolių Biržuose bei Pasvalyje. Prezidentas žadėjo teirautis šiais klausimais Aplinkos ministerijoje. Kariotiškių sąvartyno reikalus jis pavadino “sovietinio biurokratizmo tąsa”. V. Adamkus teigė sausio 5 d. rytą pareikalavęs iš Aplinkos ministerijos konkretaus ir greito atsakymo, kas bus daroma.

Parengė *Lietuvių grįžimo į Tėvynę informacijos centras.*

Laisvų darbo vietų skaičius per tą patį laikotarpį sumažėjo nuo 774 iki 185. “Mokytojų stygius jau jaučiamas visose apskrityse”, - Eltai sakė Lietuvos darbo biržos Darbo pasiūlos ir paklausos skyriaus specialistė Inga Buckaitė. – Didžiausios galimybės įsidarbinti mokytojams yra Kaune, Akmenėje, Šalčininkuose, Šiauliuose ir Kretingoje.

Daugiau mokytojų nei laisvų darbo vietų yra Vilniuje, Panevėžyje, Ignalinoje, Telšiuose, Utenoje ir Druskininkuose. Įsidarbinimo galimybių 2006 metais barometro duomenimis, kaip ir anksčiau paklausiausi išliks anglų kalbos, informatikos technologijų, matematikos mokytojai. Nuo 2007-ųjų rugsėjo 1-osios pedagoginės – psichologinės kvalifikacijos neturintys pedagogai nebegalės dirbti ugdyje įstai-gose, todėl mokytojų poreikis gali dar labiau padidėti.

Norintys toliau mokytojauti, bet neturintys diplome įrašytos mokytojo kvalifikacijos specialistai iki 2007-ųjų privalės išklausti reikiamus kursus ir atlikti pedagoginę praktiką.

LGITIC

NAUJŲJŲ METŲ ANGOJE

Antanas Dundzila

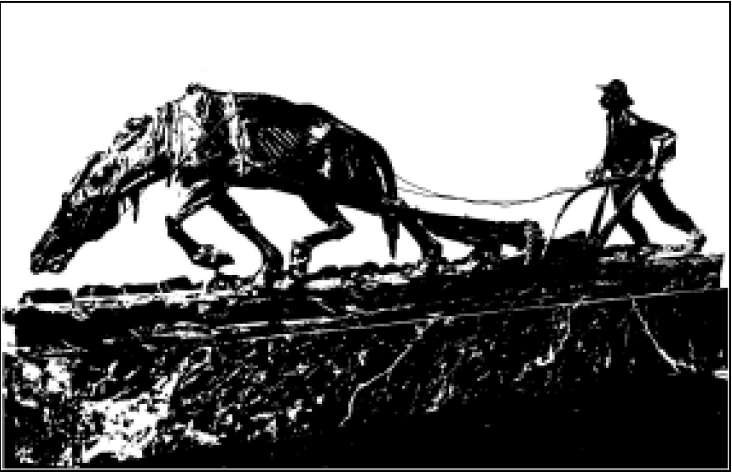
Naujųjų metų angoje amerikiečių žiniasklaida peržvelgia praėjusių metų žymiausius įvykius, juos daugiau ar mažiau apibūdina. Nežiūrint, kad daugumoje vyrauja šventiška, pakili nuotaika, tuo laikotarpiu taip pat ko ne kiekvienas ryškiau pajuntame nesulaikomą laiko bėgimą ir ateinančių dienų nežinią. Visa tai vyksta tiek asmeniniuose rateliuose, tiek įmonių sąskaityboje, vyksta ir valstybinėse arenose. Štai, metų pradžioje JAV prezidentas iškilmingame posėdyje Kongresui pristato savo metinį pranešimą, šiais laikais išvirtusį į nuobodoką monologą politiniame teatre apie padėtį valstybėje. Mums daugelį kartų matytu Amerikos pavyzdžiu ir Lietuvos Prezidentas perskaito savo metinę kalbą Seime. Kai Brooklyne dar buvo leidžiami “Aidai”, būdavo įdomu metų pirmajame numeryje pamatyti platoką visuomeninę – kultūrinę apžvalgą. Panašių apžvalgų dabar išeivijos spaudoje nebematome, tad, metų pabaigoje, net ir pagalvojus, išsamesnį svarbesnių įvykių sąrašėlį sunku susidaryti. Sunku, nes sunku prisiminti ir pagal svarbą išrūšiuoti. Sunku dalinai todėl, kad, kas vienam svarbu – kitam ne.

Tad, prieš skaitydami toliau, minutėlei susikaupkite ir pagalvokite patys: koks, Jūsų manymu, buvo svarbiausias ar reikšmingiausias įvykis, reiškinys 2005 Lietuvoje? Juk lito kursas buvo pastovus, nukritusio rusų lėktuvo incidentas likviduotas, Seimas (kaip jau įprasta) dirbo ir murkdėsi savo tarpe... Be jokių apklausų iš spaudos aišku, kad žmones Lietuvoje taip pat erzina A. Brazausko žmonos milijoninio viešbučio nuosavybės įsigijimas, akis ėda Vilniaus mero a. Zuoko “Rubicon” painiava... Jau ne įvykių kategorijoje – populiariausi žmonės: V. Adamkus (apklausoje pasisakė 19%), ES į aukštas pareigas įkopusi, kvalifikuota ekonomistė D. Grybauskaitė (10%) ir Sovietų Rusijoje savo universiteto

diplomo tebeieškantis, birželio mėn. iš Seimo išmestas V. Us-paskichas (beveik 10%). Žvelgiant į skaičius, neišleiskime iš akių, kad šie trys žymiausieji viso tegavo tik 39% apklausos balsų.

Gi aš turiu “savo” svarbiausią, valstybinio masto Lietuvos 2005 įvykį: tai prez. Adamkaus nevykimas į gegužės 9 d. Maskvos Maskvoje ruoštas II Pas. karo užbaigos iškilmes. Kaip žinia, spaudimas, net iš svetimų valstybių, buvo didelis. Prieš metus “Dirvoje” atspausdintame straipsnyje aš pranašavau, kad V. Adamkus vis tik “pasiduos” ir Maskvon vyks. Klydau. Valio, V. Adamkus “nevažia-vo”! Įdomu, kad po šventės Maskvoje, V. Adamkui viešų užmetimų nebuvo ir dabar niekas apie tai bent viešai nekalba. Tai reiškia, kad Lietuva su prez. V. Adamkum priešakyje bent nieko nepralaimėjo, o politiniame pokeryje sužaidė savaip, bet profesionaliai.

Mano manymu, šis nevykimas į Maskvą metų įvykiuose pakankamai svarbus, kad jam reikia dar bent kelių žodžių. Savo metinėje 4,000 žodžių, 10 lapų kalboje Seimui, V. Adamkus apie nevykimo Maskvon reikalą nė neužsiminė. (Tiesa, savo pranešime jis tik keliais žodžiais prabėgo pro NATO bei ES narystę ir susikaupė prie trijų ateities reiškinių: pirma – politinio susvetimėjimo, pilietinės ir politinės brandos stokos; antra – kliūčių ekonominei plėtrai ir iš to kylančiai socialinio teisingumo bei solidarumo stokai; trečia – tautos nykimo, kurį lydi nevaldomas demografinis ir emigracijos procesas.) Vienokiu ar kitokiu tikslu pasirinkus beveik platoniškos kalbos apimtį, nevykimui į Maskvą – kaip ir kitiems metų reiškiniams – suprantama, nebuvo vietos. Todėl, manau, ryškinant čia keliamo 2005 m. įvykio reikšmę, verta parymoti prie V. Adamkaus kalbos, pasakytos Vilniuje gegužės 8 d., minint karo pabaigos šešiasdešimtajias metines:

P. Rimšos skulptūra “Artojas”.

*Jums priklauso **nekilnojamas turtas** Baltijos šalyse?
Ar jis Jums daugiau našta nei **nauda**?
Ar jis sukelia **stresą** Jūsų šeimoje?
Ar jis komplikuoja Jūsų **turto** planavimą?*

MES GALIME PADĖTI

Esame JAV įsikūręs fondas, kurio pagrindiniai investuotojai yra JAV, Danijos ir Vokietijos subjektai. Dabar mes ieškome nekilnojamo turto pagrindiniuose Latvijos, Lietuvos ir Estijos miestuose ir šalia jų:

* Gyvenamosios paskirties
* Komercinės paskirties

* Pramoninės paskirties
* Žemės

Su ankstesniu verslu, Latvia Realty Fund LP, mes turime 8 metų darbo patirtį. Esame sąžiningi, išsilavinę ir profesionalūs. Aplankykite mūsų interneto svetainę (www.latviarealty.com) arba susisiekit su mūsų direktoriumi Richard N. Golden elektroniniu paštu (rng@latviarealty.com) arba žemiau nurodytais telefonų numeriais.

Baltic Capital Management BV

AMSTERDAMAS

Tel. +31.20.419.9406
Fax +31.84.224.8955

Niujorkas

+1.212.262.5600

Ryga

+371.928.2835
+371.787.3021

“...Formali Antrojo pasaulinio karo pabaiga, pergalė prieš nacistinę Vokietiją netaupo moralinę pergalę prieš blogį ir antihumanizmą. Aprengtas kita uniforma, jis toliau siautėjo, toliau naikino žmones ir tautas. Taip pat ir mūsų žmonės, mūsų tautą...”

...Todėl keturiasdešimt penktųjų gegužės įvykiai Lietuvai, mūsų kaimynams, daugeliui Europos tautų ir valstybių neatnešė laisvės ir nereiškę išvadavimo. Mes reiškiamo nuoširdžią pagarbą antihitlerinės koalicijos veteranams, išgelbėjusiems pasaulį nuo rudodojo maro. Tačiau kartu apgailestaujame, kad pergalė prieš fašizmą neatnešė mūsų tautai laisvės ir nepriklausomybės džiaugsmo. Dar gyvos pokario žaizdos, dar gyva atmintis, dar gyvos daugybės žmonių nuoskaudos, kurių šaknys – sovietinės okupacijos laikotarpyje...

...Negalime užsimerkti prieš faktą, kad būtent tada, Antrajam pasauliniam karui pasibaigus, daugeliui kraštų atgavus laisvę ir pradėjus kurti visavertį gyvenimą, Lietuvai prasidėjo naujas okupacijos etapas. O kartu su juo – ir rezistencija: tiek ginkluota, pareikalavusi tūkstančių žmonių gyvybių, tiek ir moralinė bei kultūrinė, į kurią, vienijama tiesos ir laisvės idealų, įsijungė didžioji tautos dalis. Būtent ši laikysena atvedė Lietuvą į tautinį atgimimą ir nepriklausomybės atkūrimą. Žvelgiant į šiuos faktus iš laiko perspektyvos, nelieta abejonių, kad kuo pasauliui buvo gegužės aštuntoji, Lietuvai daugiau nei po pusės amžiaus tapo Kovo 11-oji. Tai – ne tik istoriniai faktai, tai – ir mūsų sąžinės balsas. Mes atvirai, be dviprasmybių visada laikėmės ir šiandien laikomės šios istorinės tiesos...”

Sakoma, kad istoriją apie artimą praeitį galima rašyti tik po 20 metų. Aš manau, kad šis 2005 m. įvykis pateks į Lietuvos istorijos vadovėlius.

(Atkelta iš 7 psl.)

GIMNAZIJA...

gimnazijai. Mokiniai kepė ir pardavinėjo lankytojams blynus, karštą kakavą ir kitokius gėrimus. Ta proga stendo lankytojai buvo supažindinti su gimnazija ir Lietuva. Buvo dalinami informaciniai leidiniai. Stendą visą savaitę savo laisvalaikiu aptarnavo globėjų grupės, Europos grupės ir “Pilietinės drąsos” iniciatyvinės grupės mokiniai.

Kalėdų eglutė

Adventui prasidėjus, bendrabučio fojė atsirado advento vainikas, prie kurio sekmadienio vakarais mokiniai sueidavo giedoti adventinių ir kalėdinių giesmių, O vakarą prieš atostogų pradžią mokiniai, mokytojai ir dalis tėvų susirinko į gimnazijos Kalėdų Eglutę. Ir šiais metais Hiutenfeldo savivaldybės salė buvo perpildyta – buvo per 400 žmonių.

Pradžioje visi lietuviškai ir vokiškai pagiedojo giesmę “Tyli naktis”. Tada mokiniai vaidino tikybos mokytojų Dariaus Subačiaus ir Angelos Allayar-Parsa paruoštą spektaklį “Laimingasis princas”. Šis princas visa tai, kas jam labai brangu, paaukojo kitiems, kad jie būtų laimingesni ir nevargtų. Ir jis tatai darė taip, kad apdovanotieji nežinotų, kas jiems padeda.

Po giesmės “Sveikas Jėzau gimusis”, kuri, kaip visos šio vakaro giesmės buvo giedama abiem kalbomis, Laura Šiugždintytė ir Manuel Peknice perskaitė ištrauką iš evangelijos. Kun. Jonas Dėdinas sukalbėjo maldą, o direktorius Andrius Šmitas pasveikino visus svečius. Jis paaiškino lietuviškas Kūčių tradicijas ir priminė, kad anksčiau beveik visi mokiniai gyveno bendrabutyje lyg didelėje šeimoje ir todėl, prieš išsiskirstydami į Kalėdų atostogas, susirinkdavo prie bendro Kūčių vakarienės stalo. Tuomet buvo griežtai laikomasi visų tradicijų. Dabar kai ką jau reikėjo keisti, bet ne visų papročių at-

sisakyta. Ypatingai pamėgo vokiečiai kalėdaičių laužymą. Jie ir šį vakarą buvo laužomi. Direktorius siūlė visiems ta proga susitaikyti, pamiršti visus nesusipratimus ir ateityje dirbti kartu. Jis dėkojo visiems, kurie šį vakarą paruošė ir prisiminė gimnazijos rėmėjus, kurių dėka ši mokykla išsilaiko.

Sudainavus kalėdinę dainą “O, eglute”, visi laužė kalėdaičius ir valgė šventinę vakarienę. Po vakarienės buvo tęsiama mokinių programa, kurią pranešinėjo Daina Šmitaitė ir Mindaugas Docaitis. Pasireiškė visos klasės. Vieni deklamavo eilėraščius, kiti vaidino kalėdinį vaizdelį, treči dainavo kalėdines dainas angliškai, prancūziškai ir rusiškai. Vaikų orkestras grojo “Sniego valsą”, jaunesniųjų orkestras “Žiemos lapą”, du ansamblėliai pagrojo ir padainavo angliškus kūrinius “Englishman in New York” ir “Please come home for Christmas”, šokėjai pašoko kalėdinį šokį “Kalėdinės išdaigos”.

Galiausiai pasirodė Kalėdų senis, kurio balsas buvo panašus į tėvų komiteto pirmininko H.J.Kock balsą. Jis padėkojo visiems šventės organizatoriams, ypatingai direktoriaus pavaduotojai Irenai Grevienei už renginio koordinavimą, dėkojo muzikos mokytojai G. Ručiui, visiems atlikėjams ir šeiminkėms. Tada jis apdovanojo visus mokinius. Pakeliui į gimnazijos kalėdinę šventę jis buvo užsukęs į spaustuvę ir iš ten atvežė gimnazijos metraščius vokiškai ir lietuviškai, kurių visi laukė ir kuriuos jis čia pat padalijo. Programos pertraukų metu buvo apdovanoti skaitymo konkurso ir matematikos olimpiados laimėtojai. Taip pat buvo buvo išdalintas kalėdinis paštas -mokinių sveikinimai savo draugams.

Šventė truko beveik 4 valandas, bet ji buvo labai įvairi ir niekam neatsibodo. Ji buvo labai gražiai aprašyta vokiečių spaudoje.

V-16gim. inf.

RENGINIŲ KALENDORIUS

VASARIO 25 d., šeštadienį, 6:00 val. vak. Vasario 16-osios minėjimas Dievo motinos parapijos didžiojoje salėje. Rengia Clevelando LB apylinkė ir ALT skyrius.

VASARIO 26 d., 11:30 v. ryto Šv. Jurgio parapijos blynų priešpiečiai, parapijos salėje.

BALANDŽIO 23 d., 11:30 v.r. - Atvelykio stalas Šv. Jurgio parapijos salėje.

GEGUŽĖS 14 d., 11:30 v.r. Motinos dienos priešpiečiai Šv.Jurgio parapijos salėje.

GEGUŽĖS 29 d. 8:30 v.r. – Prisiminimo dienos (Memorial Day) apeigos, šv. Mišios ir pusryčiai. Rengia katalikų karo veteranų 613-asis postas Šv. Jurgio parapijoje.

BIRŽELIO 11 d., sekmadienį, 3:00 val. p.p. Baisiojo Birželio minėjimas Latvių bažnyčioje, Lakewood, OH. Rengia Clevelando Baltiečių komitetas.

BIRŽELIO 18 d. 11:30 Tėvų dienos priešpiečiai Šv. Jurgio parapijos salėje.

LAPKRIČIO 12 d. nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. – Šv. Jurgio parapijos rudens šventė.

SĄMONINGAS PATRIOTŲ SKALDYMAS

Net ir minint tragiškų Sausio 13-osios įvykių 15-ąsias metines netyla šmeižto, nesutarimų ir kaltinimų banga tarp brolijos narių. "Absurdo cirkas", – situaciją "Ekstra žinioms" įvertino brolijos pirmininkė Jadvyga Bieliauskienė.

Oponentai J.Bieliauskienei metė kaltinimus, kad ji kone pardavusi prestižines patalpas savo sūnui Žilvinui Bieliauskui. Pasirodo, jo vadovaujamas Lietuvių grįžimo į Tėvynę informacijos centras yra įsikūręs brolijos patalpose sostinės Gedimino prospekte, priešais Seimo rūmus. Iš beveik 170 kvadratinų metrų patalpų miesto centre Ž.Bieliausko vadovaujamas centras užima daugiau kaip 130 kvadratinį metrų.

Tuo tarpu J.Bieliauskienė sako, kad visos patalpos priklauso Turto fondui, o brolija jas gavusi pagal panaudos sutartį. Turto fondas leides įsikurti centrui. Nuo to brolijai esą tik geriau – yra už ką sumokėti komunalinius mokesčius. Besipykstančių stovyklų kivirčas išplieskė dar praėjusių metų vasarą ir tęsiasi iki šiol.

Birželį įvykęs Sausio 13-osios brolijos suvažiavimas tada pakeitė vadovybę. Vietoje J.Bieliauskienės vadovu buvo išrinktas Juozas Kuoras.

Tačiau J.Bieliauskienė to-

kius nutarimus užprotestavo, nes suvažiavime nebuvo kvorumo. Dar kartą šauktas suvažiavimas liepą neįvyko. Pagaliau jį pavyko sušaukti spalio mėnesį ir J.Bieliauskienė vėl išrinkta brolijos pirmininke.

Bet per tą laiką oponentai jau buvo įregistravę naują organizaciją. J.Bieliauskienei vėl teko perregistruoti broliją. Seime dėl to juristams buvo pavesta išsiaiškinti, kuri iš registruotų organizacijų yra teisėta. Po to, kai vėl buvo įregistruota J.Bieliauskienės vadovaujama organizacija, J. Kuoro kolega Kostas Malinauskas sakė, kad tai peržengia visas padorumo ribas. "Tie suvažiavimai vyko apgaulės būdu. Teisėtai išrinkti liko už borto. Teisybės nėra. Mes, gulę prieš tankus, esame pažeminti", – neslėpė emocijų vienas sostinės Sąjūdžio aktyvistų.

Kyšo R.Pakso ausys? Brolijos rietenos žinomos ir europarlamentarui Vytautui Landsbergiui. "Vyksta organizacijos uzurpavimas. Žinau grupelę žmonių, kurios vadovai susiję su Rolando Pakso partija. Jie, pasinaudoję dalies patalpų perdavimo aplinkybe, skleidžia gandus apie patalpų privatizavimą", – palaikydamas J.Bieliauskienės pusę yra sakęs V. Landsbergis. *"Ekstra žinios"*

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima pirmadieniais 9:00-9:30 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikas, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

Buvusiam Vilties draugijos revizijos komisijos nariui

A.† A. MEČIUI AUKŠTUOLIUI

mirus, drauge liūdėdami gilią užuojautą reiškiamo žmonai GENOVAITEI, sūnui RIMANTUI, dukrai KRISTINAI VIDŽIŪNIENEI, seseriai JADVYGAI KALNIETIENEI, broliui VYTAUTUI ir visiems artimiesiems.

Vilties draugija

IR LAISVĖJE M. BUROKEVIČIUS PAŽIŪRŲ NEPAKEITĖ

12 metų nelaisvėje praleidusiam už antivalstybinį perversmą kalėjusiam 78 metų Mykolui Burokevičiui sausio 13-osios dienos, rytą atsivėrė kalėjimo durys. Ilgiausią bausmę atlikęs perversmininkas paleistas ne iš Vilniaus 2-ųjų pataisos namų, kuriuose kalėjo, o iš Laisvės atėmimo vietų ligoninės, kuri jam skirtos bausmės vykdymu rūpinosi nuo praėjusių metų lapkričio. Tada M.Burokevičiui buvo pablogėjusi sveikata ir atliekama operacija.

Prieš išeidamas į laisvę, M.Burokevičiaus perdavė ligoninės direktoriui Rimantui Gagiui raštą, kuriame teigia, jog jis dėl sveikatos būklės nenori bendrauti su žiniasklaida. "Jis manęs paprašė perduoti, jog jo pažiūros nepasikeitė", - sakė R.Gagys, ar M.Burokevičius ir toliau save laiko Lietuvos komunistų vadu, ar nelaisvė pakeitė jo pažiūras.

Jį pasitiko raudonų gvazdikų puokšte nešinas buvęs "Jedinstvo" vadas Vladimir Ivanov, žmona Veronika ir kiti jo buvę bendražygiai.

M.Burokevičiaus išėjimą į laisvę stebėjo gausus būris ne tik Lietuvos, bet ir užsienio žurnalistų. Taip pat atvyko televizijos laidos "Dviračio šou" herojai, kurie prisistatė kaip žurnalistai ir kandžiai juokavo, todėl V.Ivanov jiems kibo į atlapus.

M.Burokevičius laisvu žmogumi tapo sausio 13-ąją - praėjus penkiolikai metų po savo įvykdyto nusikaltimo. Sausio 13-oji Lietuvoje minima kaip Laisvės gynėjų diena. 14 žmonių žuvo ir šimtai buvo sužeisti per sovietų okupacinės kariuomenės ir KGB mėginimą nuversti teisėtą Lietuvos valdžią 1991 metų sausio 13 dieną.

Dėl šių įvykių M.Burokevičius buvo teisiamas ir kalėjo 12 metų Lukiškių tardymo izoliatoriuje-kalėjime, Vilniaus 2-siuose pataisos namuose ir Laisvės atėmimo vietų ligoninėje.

"Aš manau, kad tas sutapimas nemaloniai nuteikia net tą dieną, kada mes minime žuvusiųjų atminimą, bet jis atliko bausmę, atbuvo ilgus metus kalėjime ir gavo tai, ko nusipelnė", - sakė Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas, paklaustas, kaip vertina sutapimą, jog minint Laisvės gynėjų dieną iš kalėjimo paleistas perversmininkas. A.Paulausko nuomone, "buvo galima biurokratiniais kanalais sutvarkyti, kad ne tą dieną būtų priimtas toks sprendimas.

"Aš nesureikšminčiau šio įvykio. Tai faktas teisinėje valstybėje - žmogus nubaustas, terminas praėjo, laikomės teisinių normų ir išleidžiamo. Mano supratimu, geriausia būtų ignoruoti šį faktą, tai nėra joks reikšmingas dalykas, kad jį pakeltume į tokį lygį", - žurnalistas Seime sakė prezidentas Valdas Adamkus.

Premjeras Algirdas Brazauskas irgi laikosi pozicijos, jog Laisvės gynėjų diena turi būti skirta jų paminėjimui, o ne kalboms apie sovietų perversmininkus.

Per 12 nelaisvės metų M. Burokevičius išbandė visas galimybes anksčiau laiko išeiti į laisvę, tačiau pataisos namų administracijos teikimuose teismams buvo pabrėžiama, kad jis nepasitaisė ir nesigaili dėl padarytų nusikaltimų. Jis su kartu su buvusiu vyriausiuoju komunistų propagandininku Lietuvoje Juozu Kuoleliu buvo parašęs skundus Europos žmogaus teisių teismui, tačiau šis skundų nenagrinėjo.

Praėjusio dešimtmečio pradžioje perversmininkai vykdė antivalstybinius nusikaltimus. Pripažinta, kad LKP (SSKP) vadovai, tarp kurių buvo ir M. Burokevičius, J.Kuolelis bei Juozas Jermalavičius, vykdė SSRS vadovybės nurodymus ir veikė kartu su ja, siekdami grąžinti Lietuvą į SSRS sudėtį. Jie koordinavo LKP (SSKP) ir jos sukurtų organizacijų antivalstybinius veiksmus, ruošėsi įsikurti užgrobtuose Spaudos

DIRVAI AUKOJO

I.Ramanauskienė Pt Orange FL ... 50
B.Platakis, Ft. Atkinson, WI 23
R.Anelauskienė, Glendale, CA ... 20
W.Kazlauskas, Waterbury, CT 20
I.Jansonas, Osterville, MA 15
K.Damijonaitis, Deerfld B. FL ... 10
Franciscans Kennebunkport MA .. 10
B.Mikalauskas, St. Pete. FL 10
V.Shimkus, Dalton, PA 10
A.Dačys, Burbank, CA 5
W.Diehl, Wickliffe, OH 5
I.Grigaliūnas, Oceanside, CA 5
J.Šiupinys, Cleveland, OH 5

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

PADĖKA

Los Angeles Lietuvių Tautiniai Namai, kurie praeityje yra kelis kartus su stambiomis aukomis parėmę "Dirvą" šiomis dienomis atsiuntė 500 dol. auką, už kurią esame labai dėkingi.

*"Dirva",
Vilties draugija*

rūmuose, Radijo ir televizijos komitete bei Televizijos bokšte, ruošė draugoves SSRS kariuomenės akcijoms paremti.

M.Burokevičius, J.Kuolelis ir J.Jermalavičius jėga užgrobtose Vilniaus pedagoginio universiteto patalpose 1990 m. birželį įkūrė radiją "Tarybų Lietuva", kuriam vadovavo Leonas Bartoševičius ir Stanislas Mickevičius, bei kitas organizacijas, kurios ten veikė iki 1991 metų rugpjūčio mėnesio. Šis radijas buvo priemonė vykdyti kitų valstybių ir užsienio organizacijų užduotis, viešai raginti smurtu pažeisti Lietuvos Respublikos suverenitetą, nuversti valstybinę valdžią.

1991 metų sausį nuo sovietinės kariuomenės ir vietos kolaborantų veiksmų Lietuvoje tiesiogiai arba netiesiogiai nukentėjo 1782 asmenys.

Delfi

BLOKADOS FONDO EKSPOZICIJA

Minint Sausio 13-osios penkioliktąsias metines, parlamento galerijoje visuomenei buvo pristatyta dalis blokados fondo ekspozicijos. Blokados fonde yra daugiau kaip 26 tūkstančiai juvelyrinių dirbinių: aukso žiedų, apyrankių, auskarų ir kitų papuošalų, kurių vertė, manoma, siekia beveik 6 mln. litų.

P.S. TIRE Inc.
Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts,
Mufflers, lube oil and Filter
• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN
Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.
Cleveland, Oh. 44119
Paul Stefanac

Jeigu planuojate pirkti arba parduoti namą, prieš priimdami galutinį sprendimą apsilankykite šiose interneto svetainėse, arba paskambinkit

LINUI MULIOLIUI - 216-387-3204
linas@fixlerrealty.com

www.ClevelandHousingMarket.com
www.LyndhurstOhioHomes.com
www.Euclid-Homes.com
www.Richmond-Heights-Homes.com
www.MayfieldHomes.net
www.Pepper-Pike-Homes.com
www.SouthEuclidHomes.com
www.Beachwood-Ohio-Homes.com
www.FixlerRealty.com

Fixler Realty Group, Inc.
Linus Muliolis - Mob. Tel. - 216-387-3204

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių kopyčia erdvi, vėsinama, telldanti jauką atmosferą rūdėsio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPA
LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :
Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.
Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.
Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.
Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)

SPORTO ŽINIOS

Valstybės vadovas Valdas Adamkus dalyvavo 2005 metų geriausiųjų Lietuvos sportininkų pagerbimo vakare.

V.ALEKNA - GERIAUSIAS 2005-ŲJŲ EUROPOS LENGVAATLETIS

Europos lengvosios atletikos asociacija disko metiką Virgilijų Alekną ir šuolininkę su kartimi rusę Jeleną Isinbajevą išrinko geriausiais 2005-ųjų metų Europos lengvaatlečiais. Abu sportininkai pirmą kartą tapo "The European Athlete of the Year" apklausos laureatais.

Balsavime dalyvavo Europos šalių federacijų atstovai, žurnalistai ir sporto mėgėjai, kurie abu laureatus išrinko vienbalsiai.

2005-aisiais V.Alekna laimėjo 19 iš 20 turnyrų, o pasaulio čempionate Helsinkyje paskutiniu bandymu iškovojo vieną dramatiškiausių pergalių

rungties istorijoje. Helsinkyje jo diskas skriejo 70,17 metro ir tai buvo pasaulio čempionatų rekordas bei pirmą kartą čempionatų istorijoje viršyta 70 metrų riba.

Iš viso 2005-ais metais dukart olimpinis ir dukart pasaulio čempionas už 70 m ribos diską sviedė 5 kartus.

J.Isinbajeva praėjusiais metais daugybę kartų gerino jai pačiai priklausančius pasaulio rekordus ir taip pat laimėjo pasaulio čempionato auksą, pasiekdama pasaulio rekordą - 5,01 m. Šuolininkė buvo išrinkta ir geriausia pasaulio lengvaatlete.

Š. JASIKEVIČIUS SVARIAI PRISIDĖJO PRIE "PACERS" PERGALĖS

Rezultatyviu žaidimu Šarūnas Jasikevičius svariai prisidėjo prie Indianos "Pacers" (19 perg. – 14 pral.) sėkmės. Sausio 11 d. savo aikštėje "Pacers" rezultatu 112:88 (31:25, 30:24, 20:17, 31:22) sutriuškino Milwaukee "Bucks" (18-15).

Šį kartą praėjusios tarpusavio dvikovos scenarijus nepasikartojo. Lapkričio 12 dieną "Pacers" diktavo sąlygas "Bucks" ekipai, turėjusi 14 taškų pranašumą. Tačiau varžovai pavijo Indianos komandą, o aidint finalinei sirenai išplėšė pergalę 103:102.

Šįsyk nuo pirmųjų minučių į priekį atitrūkę šeimininkai diktavo tempą iki finalinės sirenos. Antrajame kėlinyje pirmaudami 40:33, "Pacers" spurtavo 16:6 ir susikrovė 17 taškų persvarą.

"Bucks" dar pavyko sumažinti skirtumą iki 7 taškų (61:68) trečiajame kėlinyje, tačiau Š.Jasikevičius ir Stephen Jackson iniciavo spurtą 13:4, po kurio nugalėtojas abejonių nebekėlė.

Šį kartą svariai prie pergalės prisidėjo Š.Jasikevičius. Nuo suolelio pakilęs lietuvis per 24 minutes pelnė 17 taškų (4/7 dvitaškių, 2/5 tritaškių, 3/4 baudų), atkovojo 3 ir perėmė 1 kamuolį, atliko 2 rezultatyvius kamuolius, po 2 sykius suklydo ir prasižengė.

D. ZUBRAUS – 101 ĮVARTIS

Ledo ritulininkas Dainius Zubrus per savo karjerą NHL lygoje jau pelnė 101 įvartį.

Žaisdamas 569-asias rungtynes lietuvis pasižymėjo du kartus. Pastarieji D. Zubraus įvarčiai krito į Floridos "Panthers" komandos vartus, tačiau "Washington Capitals" ekipa namuose po baudinių serijos

www.president.lt

D. SLANINA PELNĖ 32 TAŠKUS

Savo rezultatyvumo rekordą Ispanijos krepšinio čempionate pagerino Donatas Slanina. 28-erių metų lietuvis per rungtynes su Madrido "Estu-

diantes" klubu pelnė net 32 taškus, o jo Sevilijos "Kacha San Fernando" komanda namie įveikė varžovus rezultatu 86:80.

Lietuvos radijas

LIETUVOS RANKININKŲ PERGALĖ

Antrąją pergalę 2007 metų pasaulio vyrų rankinio čempionato kvalifikacinio etapo IV grupės rungtynėse iškovojo Lietuvos rinktinė. Sausio 11 d. trečiojo turo rungtynėse Lietuvos rankininkai svečiuose 30:19 (11:8) nugalėjo Liuksemburgo ekipą ir su 4 taškais pakilo į antrą vietą. *Delfi*

D. ZUBRAUS – 101 ĮVARTIS

Ledo ritulininkas Dainius Zubrus per savo karjerą NHL lygoje jau pelnė 101 įvartį.

Žaisdamas 569-asias rungtynes lietuvis pasižymėjo du kartus. Pastarieji D. Zubraus įvarčiai krito į Floridos "Panthers" komandos vartus, tačiau "Washington Capitals" ekipa namuose po baudinių serijos

pralaimėjo 3:4.

Šiame sezone D. Zubrus per 30 rungtynių į varžovų vartus įmušė 10 įvarčių bei atliko 11 rezultatyvių perdavimų.

Vašingtono klubas, po 40 rungtynių turintis 30 taškų, Rytų konferencijoje lieka paskutinis – 15-tas.

Lietuvos radijas